

XXIII. ÉV, 227. SZÁM
Ára: 60 Lefter
1966. SZEPT. 25., VASARNAP

MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Ma hazánkba érkezik L. I. Brezsnyev elvtárs

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának meghívására szeptember 25-én baráti látogatásra Magyarországra érkezik L. I. Brezsnyev elvtárs, a Szovjetunió Kommunista Pártja

Központi Bizottságának főtájkára. Vele együtt érkezik J. V. Andropov elvtárs, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának titkára.

(MTI)

Nagyszerűen sikerült gyakorlat volt

Czinege Lajos honvédelmi miniszter nyilatkozata

Vágó Tibor, az MTI kiküldött tudósítója jelenti:

Czinege Lajos vezérezredes, a Magyar Népköztársaság honvédelmi minisztere benyomást nyilatkozott az MTI munkatársának a Vltava hadgyakorlattal kapcsolatban.

— A gyakorlat részletes értékelése még nem történt meg. Előzetes ismereteink azonban már most is vannak. Ismerjük Bohumir Lomsky hadseregtábornok gyakorlatvezető, csehszlovák nemzetvédelmi miniszter és a főparancsnokság véleményét. Ha ehhez hozzátesszük az általunk látottakat és tapasztaltakat, akkor az a véleményünk:

a Vltava nagyszerűen sikerült gyakorlat volt.

Figyelembe véve a gyakorlat részt vevő erőket, a feladatok, a mozzanatok bonyolultságát — véleményem szerint — igen magasfokú értékelést fog kapni a gyakorlat. Ez azért vált ki jó érzést bennünk, mert nem különleges kiválasztás alapján vettek részt a közös gyakorlaton csapatunk, s úgy gondolom, odahaza levő egységeink ugyanígy képesek lennének hasonló jellegű feladatok megoldására.

— Nagyszerű lehetőség nyílt tapasztalatok szerzésére, hiszen ismeretes, hogy először vettünk részt országhatáron kívül ilyen nagyszabású közös hadgyakorlaton, hogy lemér-

jük katonáink felkészültségét, kiképzettségét, más hadseregekkel összehasonlítva. Ezzel kapcsolatban az a véleményem:

a részt vevő magyar csapatok megállták helyüket, s valószínűnek tartom, hogy ezért megfelelő értékelést kapnak. Volt a gyakorlatnak néhány különlegesen kiemelkedő mozzanata. Így például, amikor szovjet, csehszlovák és magyar egységek menetből, szorosan együttműködve hajtottak végre a feltételezett ellenséggel szemben ellentámadást, igen nehéz terepen, nagy ütemben. Vagy például a Vltava folyón menetből, széles arcvonalon történt átkelés.

— Jogosan lehetnek büszkék a résztvevők. A büszkeség érzetén túl a gyakorlat a testvéri szocialista országok alakulatainak szinte óramű pontosságú együttműködése bonyolult harci mozzanatokban, azt bizonyítja, hogy csapatunk külön-külön is magas fokozaton sajátították el a haza védelméhez szükséges katonai ismereteket, tudnivalókat. Ugyanakkor a gyakorlat azt is tanúsítja, hogy a csapatok együttműködése biztosítja e hatalmas erő sikeres felhasználását. (MTI)

★
Písekben, a Jitex kultúrházában pénteken rendezték meg a Vltava hadgyakorlaton részt vevő magyar egységek baráti estjét: csehszlovák,

szovjet és NDK-beli katonákkal. A szívélyes hangulatú összejövetelen — amelyen Cséby Lajos, hazánk prágai nagykövete is jelen volt — Lakatos Béla vezérőrnagy üdvözölte magyar részről a baráti hadseregek képviselőit, majd több pohárköszöntő hangzott el. A kitűnően sikerült est részvevőinek szórakoztatásáról néphadseregünk művészegyüttese gondoskodott.

Kereskedelmi dolgozók a kongresszusi versenyben

A Hajdú megyei Ruházati Kiskereskedelmi Vállalat dolgozói eredményesen teljesítették kongresszusi vállalásukat. Eredetileg azt vállalták, hogy az éves értékesítési tervet egy százalékkal teljesítik túl. A vállalat 1966. évi III. negyedéves értékesítési tervét szeptember 23-án már teljesítette. Ez az oka annak, hogy a dolgozók javaslatai alapján a vállalat pótelajánlást tett a kongresszus tisztelőire: az 1 százalék helyett 3 százalékkal teljesítik túl az éves tervet. Az utólagos felajánlás, a többleteredmény értéke 700 000 forint lesz.

A Hajdú-Szabolcs megyei Vas- és Műszaki Nagykereskedelmi Vállalat az elmúlt évben nem tudta tervét teljesíteni. 2 millió 800 ezer forinttal forgalmazott kevesebbet a vállalat, mint amennyi a tervben volt.

A napokban a vállalat párt-alapszervezetének vezetősége rendkívüli tanácskozárra hívta össze a gazdasági és tömegszervezeti vezetőket. E tanácskozáson beszélték meg, hogy a dolgozók javaslatai, felajánlásai alapján miként lehetne pótolni a tavalyi lemaradást. Végeredményben a vállalat dolgozói elhatározták: a pártkongresszus tisztelőire,

Sosztakovics

A SZOCIALISTA MUNKA HŐSE

Moszkva (TASZSZ) Dmitrij Sosztakovicsot, a világhírű zeneszerzőt a szovjet zenekultúra fejlesztésében szerzett érdemeiért 60. születésnapja alkalmából a szocialista munka hőse címmel tüntették ki. A szovjet zeneszerzők között ő az első, aki ebben a magas kitüntetésben részesült.

Szovjet építési szakemberek, holland és svájci filmek a tsz-ekben

Baráti és nyugati országokból érkező mezőgazdasági szakemberek, filmek jelen-tették be, hogy az elkövetkező napokban Hajdú-Bihar megye mezőgazdasági nagyüzemeibe látogatnak. A hét elejére várják annak a szovjet építési küldöttségnek az érkezését, amelynek tagjai a szövetkezetekben és állami gazdaságokban folyó építkezéseket tanulmányozzák két napig. Ellátogatnak a Hajdúszoboszlói Állami Gazdaságba, megismerkednek a nádudvari Vörös Csillag Termelőszövetkezet kiváló építőbrigádjával, amely több mint másfél évtizede önállóan készítette el az ország legnagyobb tsz-ének beruházásait, felkeresik a biharkeresztesi járás termelőszövetkezeinek összefogásával létesített építkezési társulást.

Két nyugati országból filmek érkeznek megyénkbe a jövő héten: a holland és svájci televízió készített felvételeket a földesi Rákóczi Termelőszövetkezetben, illetve a hajdúböszörményi önálló baromfitenyésztési társulásban.

(MTI Foto — Kovács József felvétele)

A népfront napirendjén a III. ötéves terv és az őszi munka

Az elmúlt napokban tartott népfrontbizottsági ülések napirendjén a III. ötéves terv helyi megvalósításából adódó feladatok szerepeltek első helyen. A népfrontbizottságok feladatuknak tartják, hogy már most beszéljenek ezekről a kérdésekről, a bizottsági tagok is kellőképpen tájékozódjanak, hogy a következő hónapokban a lakosságnak, érdeklődőknek is megfelelő felvilágosítással, magyarázattal szolgálhassanak az ötéves tervvel és az új gazdasági mechanizmusból adódó feladatokkal, lehetőségekkel kapcsolatban.

Berettyóújfaluban a járási népfrontbizottság ülésére meghívták a megyei népfrontbizottságnak a járásban lakó tagjait is. A gazdasági mecha-

nizmus reformjáról és az új ötéves tervről Kovács Lajos, a berettyóújfalui községi tanács vb-tájkára tartott előadást. A második napirendi pont előadója Bene Sándor, a járási tanács vb-tájkára volt, aki a népfrontbizottságok választókerületi tömegpolitikai munkájának jelentőségéről, feladatairól beszélt.

Polgáron együttes ülést tartott a járási népfrontbizottság és a járási nótanács. A III. ötéves terv végrehajtásával kapcsolatban adódó társadalmi feladatokról Herbák István, a járási pártbizottság osztályvezetője tartott előadást, majd Bégány Balint, a TIT járási titkára az 1966/67-es tél ismeretterjesztési feladatait ismertette.

Mindkét járásban rendkívül élénk vita követte az előadásokat, a bizottságok és a nótanács tagjai elmondották eddigi tapasztalataikat is.

A Hazafias Népfront debreceni városi elnöksége kibővített ülést tartott. Ezen megvitatott a legfontosabb őszi feladatokat. Az elnökség első helyen az októberben kezdődő tanácsügyi beszámolókról beszélt. Megtárgyalta az elnökség a közeljövőben megrendezendő különböző akciókat, programokat, s állást foglalt amellett, hogy a népfront aktivisták mindenütt kapcsolódjanak be a klubtanácsok munkájába, s működjenek tevékenyen közre a művelődési feladatok megoldásában.

HAZAI KRÓNIKA

ESZE TAMÁS-EMLEKÜLÉS

Esze Tamás születésének 300. évfordulója alkalmából a Magyar Történelmi Társulat és a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat em-

lékülést tartott szombaton Nyíregyházán. Az ülésen dr. Köpeczi Béla, az MSZMP Központi Bizottsága kulturális osztályának vezetője elnökölt.

NEW YORKBA UTAZOTT PÉTER JÁNOS

Péter János külügyminiszter szombaton New Yorkba utazott, és átvette az ENSZ-

közgyűlés 21. ülészakán részt vevő magyar delegáció vezetését.

KÜLDÖTTÉG UTAZOTT AZ INTERPARLAMENTÁRIS UNIÓ ÜLÉSSZAKÁRA

Szombaton magyar parlamenti képviselők utaztak Teheránba, az Interparlamentáris Unió őszi ülészakára. A küldöttség vezetője Barcs Sándor, az UNIÓ ma-

gyar csoportja vezetőségének tagja, a küldöttség tagjai: dr. Dési Frigyes és Nagy Miklós országgyűlési képviselők.

VEGET ÉRT A SEC ÜLÉSSZAKA

Az Európai Kulturális Társaság (SEC) végrehajtó tanácsa szombaton délután tartotta záróülését, amelyen a végrehajtó tanács tagjain kívül a SEC magyar cso-

portjának tagjai is megjelentek.

Szombaton este a PEN elnöksége fogadást adott a SEC részvevői számára, akik vasárnap kirándulnak a Bakatonra. (MTI)

A szakma ifjú mesterei

FIATALOK MUNKÁJA A JÁRMŰJAVÍTÓBAN

A napokban ifjú dolgozók részvételével nagygyűlést tartottak a MÁV Debreceni Járműjavító Üzemi Vállalatánál — írja tudósítónk, Volosinovszki János. — 300 fiatal vett részt a gyűlésen, melynek egyik célja volt a fiatalok munkájának értékelése.

Az értékelés szertartás a Járműjavító fiataljainak nagy része példamutatóan dolgozik. Tevékenyen vett részt a kongresszusi versenyben is: a 12 ifjúsági brigád közül

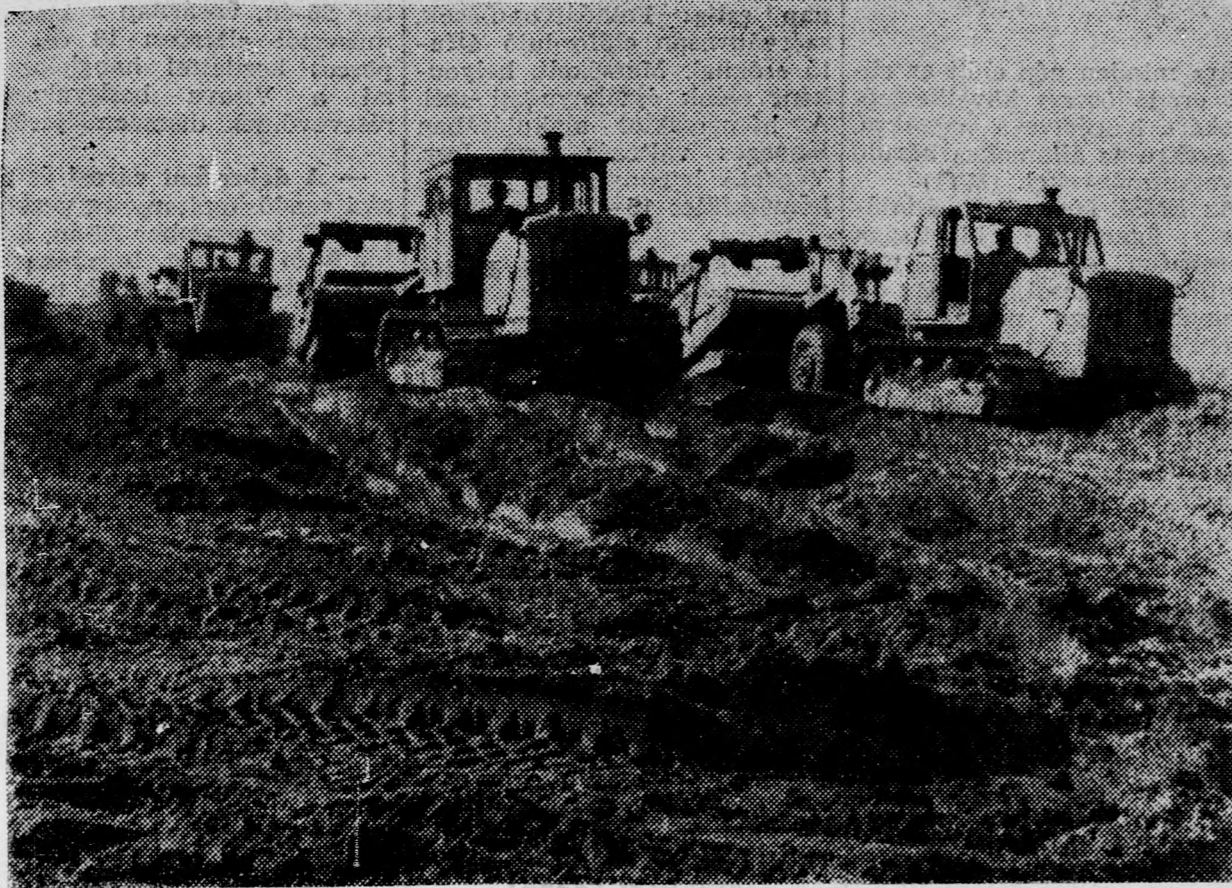
különösen Nemes Lajos, Tóth IX. János, Somogyi Imre kocsi-lakatosok és Veres János rézműves szocialista brigádja járt élen a vállalások teljesítésében. A fiatalok ebben az évben 15 újítási javaslatot adtak be, ezek közül hatot elfogadtak, hetet pedig kísérletre adtak át. Jelentős például Kiss Attila újítása, mely évi 10 500 forint megtakarítást eredményez. Az „Ifjúság a szocializmusért” mozgalom keretében jelentős társadalmi munkát

is végez a Járműjavító fiatalosága. Biztosították a vállalat vasgyűjtési tervének teljesítését, s most vállalta, hogy a tél beállta előtt csővázas tetőszerkezetet készít társadalmi munkában az eddig szabadban tárolt hordórugók részére.

A fiatal műszakiak is részt vesznek a szocialista munkaversenyben. A kiváló ifjú mérnökök és technikusok mozgalmába 8 mérnök és 16 technikus nevezett be. A fiatal műszakiak

„a szakma ifjú mestere” versenyben részt vevő fiataloknak is segítettek a vizsgára való felkészülésben. Ez a segítség megmutatkozott az erdőmérnyekben is. A nagygyűlésen adták át „a szakma ifjú mestere” versenyben helyezést elért fiataloknak a kitüntéseket és jutalmakat. Aranyfokozatú jelvényt és 400 forint pénzt jutalmat 13, ezüstfokozatú és 300 forintot 16, bronzfokozatú jelvényt és 200 forint pénzt jutalmat 17 fiatal kapott.

FÜTŐHOMOKON

Gépek és emberek gyurják a földet a debreceni konzervgyár mai helyén. Simává teszik a talajt, hogy elkezdődhessen az építkezés (Közszeghy György felv.)

1.

Amikor júniusban kiköltöttünk ide, nem is gondoltuk, hogy már a kezdet is nehéz lesz. Sivatótagot találtunk, melynek futóhomokját hordta a szél. A kvareszemesek csiptek a szemet és marták a bőrt. A cipő szétmállott a lábunkon. Alig gondolná az ember, hogy ilyen veszedelmes tud lenni a homok.

Zsuppos István építésvezető jobb kezében morzsolja a veszedelmes anyagot, mely 45 holdat borít itt, az építkezés színhelyén. Debrecenben, a Monostorpályi út, a Borzán

Felszólalás közügyben A GYERMEK ÉS AZ ALKOHOL

Néhány napja riasztották a közlekedési rendőrség bal-eseti járőreit: eszméletlen fiú fekszik Penészlek és Fülöp között az út mellett, ott hever a kerékpárja is. A járőr gyorsan hajtott a helyszínre. Mi is történt? Gépkecs, szekér, motor ütötte el a kerékpározó gyermeket? A gázoló cserbenhagyta áldozatát? Roszszul lett a gyerek s úgy esett el kerékpárjával?

Nem. A 15 esztendő Sz. L. Penészlek, Vasvári utcai lakost senki nem ütötte el. Az általános iskola nyolcadik osztályába járó fiú leesett a kerékpárjáról, mert — részeg volt. Penészlekről már úgy indult el. Hogy mennyit ihatott? Arra csak következtetni lehet. Ugyanis a Penészlek és Fülöp község között levő italboltban is pálinkát kért, de nem szolgálták ki csak bambival és a bambiért egy két decis — akkor már üres — pálinkásüveggel fizetett.

Nem egyedülálló esetről van szó. A nyírségi részen sokszor előfordul, hogy gyermekek lerészegednek. Nemcsak 15—16 évesek, hanem fiatalabbak is. S ebben hibásak a szülők is, akik hideg reggeleken forrált bort adnak reggelire a gyermekeknek; a felnőttek akik eltűrik, hogy jelenlétükben gyermekek igyanak. Hibás mindenki, aki nem veszi ki a gyermekek kezéből a szeszes itallal telt poharat. A gyermekek egészségére sokszorta károsabb az alkohol, mint a felnőttkére.

Nem tudom, hogy a 15 éves penészleki fiú kiknek a jelenlétében ivott — de egy biztos: egyedül az italboltvezetőt tekintheti jóakarójának, azt az embert, aki megtagadta tőle a szeszes italt. Ugyanígy kellene viselkednie minden felnőttnek, ha azt látja, hogy egy gyermek bort, sört vagy pálinkát akar inni.

Nyalka Tibor

maradandó alkotás

EGY NAGY ÉPÍTKEZÉS KRÓNIKÁJÁNAK ELSŐ FEJEZETE

Gáspár utca és a Rigó utca közötti területen. Állunk a „sivatag” közepén és nézzük az SZ-100-as vonatokat, a szkrépereket, melyek a könnyen illanó homokkal birkóznak. Az EM 1. számú Földmunkát Gépesítő Vállalat dolgozói már a földmunkák befejezésénél tartanak. Ha vezérek, továbbállnak. És akkor jönnek az építők. De addig még van egy-két tennivaló.

2.

Hát van — mondja Komáromi József, az EM Hajdú megyei Építőipari Vállalat mélyépítési részlegének egyik építésvezetője. — A talajon kívül a talajvízzel is meg kell küzdeni. Itt nem lehet a hagyományos szivattyúzást alkalmazni. Vákuum-szivattyúval fogunk dolgozni, kutakat ásunk, ezekben szivattyújuk le a vizet, s csak ha kész az alapozás, akkor engedjük vissza. A terület közepén jókora gödör, a fenekén csillog a víz. Itt lesz a próbaalapozás: itt szegül szembe az emberi tudás és tapasztalat először a terméshézzel, az építkezést akadályozó vízzel. Az ember rákényszeríti akarát az anyagra és építészándékát nem állíthatja meg semmi. A próbaalapozás után megkezdődik a tulajdonképpeni építkezés.

800 méter hosszú és 280 méter széles téglalapon épül fel itt, a futóhomokon a maradandó alkotás: Hajdú-Bihar megye első konzervgyára. Értéke meghaladja a félmilliárd forintot.

3.

Most még csak a felvonulási épületek török meg a sík terület egyhangúságát. Készülnek az irodák, az anyagraktárak, öltözők, ebédlők. Több mint ötszázan dolgoznak majd itt, ha teljes kapacitással folyik a munka.

Előregyártó telep is létesül — mondja Zsuppos István, a terület keleti része felé mutatva. — Ott készül majd a betonelemek, alapozási anyagok, szigetelők egy része. Igénybe vesszük a poligonüzemünket is, s csak a főszervezeteket kapjuk „idegen” helyről, a Betonelemgyártó Vállalattól. Ha elkészül a konzervgyári vasút, meggyorsul az anyagszállítás is. Szerencsére ésszerűen oldották meg a tervezést: előbb készül el a vasút, mint a gyár.

A debreceni konzervgyár külön vasútvonalat kap: az állomástól közvetlen úton szállítják majd a gyárba az alapanyagokat. Naponta 30—80 va-

NAPLÓ

3. oldal — 1966. szeptember 25.

Elindulunk a nyomvonalon.

4.

A Monostorpályi úttól a Leningen utcáig 200 méteres sugárú körben kanyarodik a pálya íve. Az ív már látszik, hiszen két hónap alatt a földmunkákat itt is elvégezték. Végig a 2800 méteres vonalon.

Az Álmos utcánál találkozunk először a vasútépítőkkel. Itt már készen van egy kitérő. Szaknyelven: „le van kötve”. Négy brigád dolgozik ennél a munkánál a MÁV szakmunkásainak irányításával.

— Simán megy a munka? — kérdezem Rábai Balázs művezetőt.

— Sajnos, nem — válaszol, miközben haladunk tovább a pályán. — Ezen a háromszáz méteres szakaszon egyelőre nem tudunk mit kezdeni a talajjal. Nézzé, még az úthenger is elsüllyed benne: nem bír meg egy gépkocsit sem. Valószínűleg ki kell cserélni a talajt. Ez bizony hátráltatja a munkát.

Cipőink nyoma mindenütt látszik, bárhova lépünk. S ha erősebben megnyomjuk a földet, szivárogo a víz.

— Ez a legnagyobb gondunk — mondja Komáromi József összeráncolt homokkal —, de megoldjuk ezt is. Határidőre kész kell lennünk a vasúttal. Az építkezés segítése miatt is.

5.

Ülünk a vasútépítők „mozgó” irodájában, az ócska buszban és nézzük a tervrajzokat. Ezeket már kész minden: a vasút is, a konzervgyár is. De a valóságban még csak az első fejezetét írják az itt dolgozók a nagy építkezésnek. Sok akadályt kell még leküzdeni addig a pillanatig, amikor a mai futóhomok fölött avatási ünnepségre gyűlnek össze építők, építetők, vendégek és vendéglátók.

Ez év végére már állni fog az első épület: a melegüzemi raktár. Ezzel folytatódik a történet: egy új üzem, egy új alkotás története.

Vattai Miklós

Készül a konzervgyári vasút: a nagyállomástól az üzemig 2800 méteres szakaszon szeli át a Kerekes telepet (Közszeghy György felv.)

VASÁRNAPI JEGYZET

az emberek megítéléséről

A minap felszálltam a csuklós villamosra. Az egyik utas egy tíztagú csoportnak váltott jegyet. A kalauzno figyelmezteti: valóban csak tíz ember menjen el előttem. Miért e nagyfokú bizalmatlanság? Sok ember akar jegy nélkül utazni? Akad kérem — hangzik a válasz. Más. Az egyik debreceni könnyűipari üzemből korábban a dolgozók kérésére megengedték, hogy családok anyák, saját gyermekeiknek kihordják az ebédet. Később megszüntették. Miért? Mert voltak egyesek, akik jogtalanul rendelték ebédet. Egy vidéki nagy vállalatnál a lebontott üzemsz rész használható épületeit eladták a dolgozóknak. Több mint ötvenen vásároltak. Házat építettek, fűskamrát vagy konyhát húztak a régi épület mellé. Néhány hét múlva megtiltották az árusítást. Magyarazat? Az ötvenből három eladta a vásárolt anyagot. A hivatal kiküld egy idézést. Alján ott a figyelmeztetés: amennyiben az idézésnek nem tesz eleget ilyen és ilyen paragrafus értelmében ennyi és ennyi pénzbüntetés stb., vss. Mivel magyarázható, e rideg hangnem? Vannak egyesek, akik nem jelennek meg.

Egyesek, néhányan, elenyésző számban. Valóban vannak, akadnak emberek, akik „lőgni” akarnak a villamoson, akik eladják a jutányos áron kapott építőanyagot, akik nem jelennek meg a hivatalos idézésre. Még találkozunk olyanokkal — szerencse, hogy egyre kevesebbel — akik megsértik törvényeinket vagy társadalmunk iratlan szabályait. Mindegy, hogy most minek nevezzük őket: spekulánsoknak, jogtalan előnyökért sorbaállókknak, törvénytörőknek. Lényeg, ők vannak kisebbségben. Ők, az egyesek. De hát akkor miért az ő magatartásukon, viselkedésükön, földig eresztett erkölcsi mércejükön keresztül ítélem meg a többit, a becstelenséget.

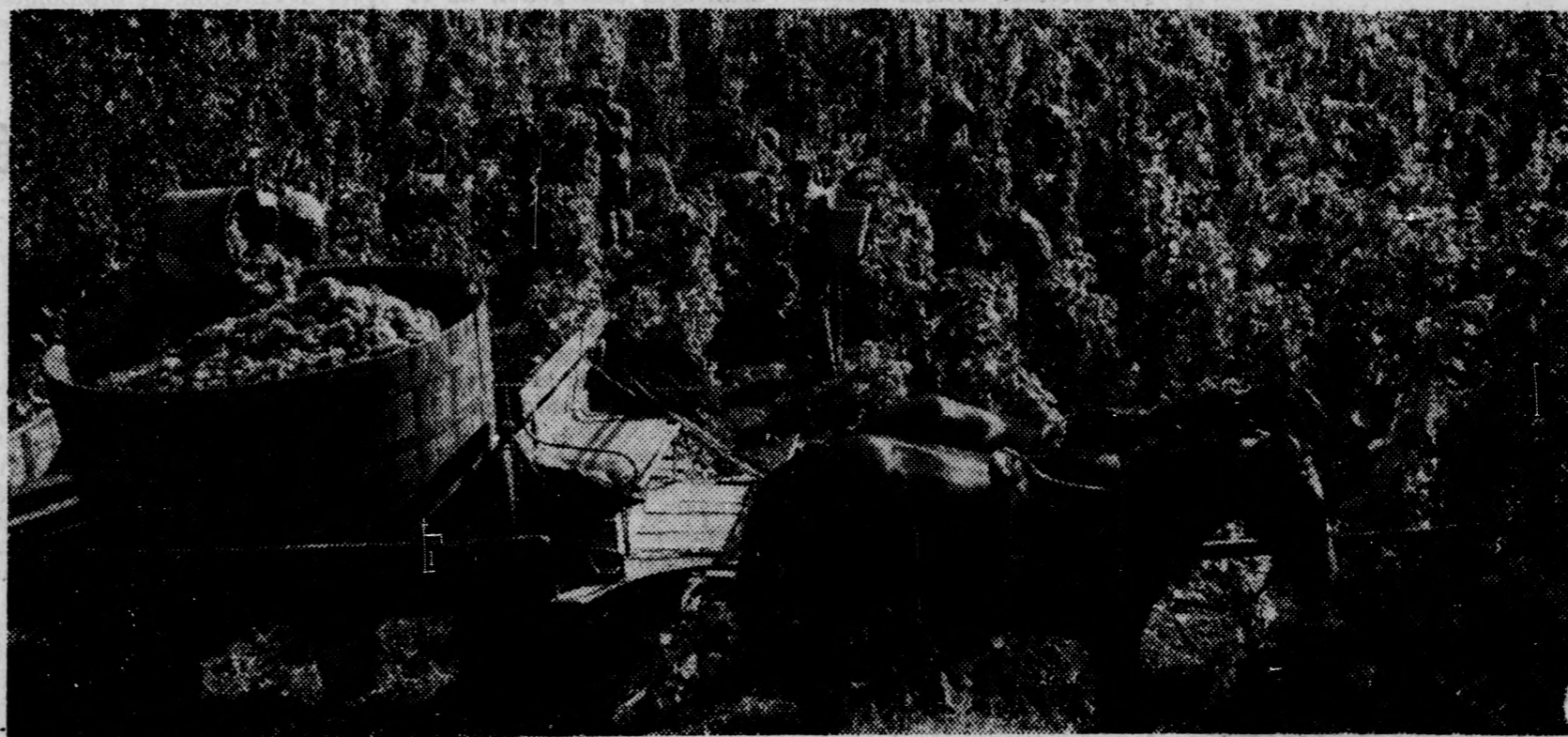
Bizonyára kellő megfontolás, mérlegelés előzte meg, a könnyűipari üzemből milyen könnyebbséget jelent az dolgozó anyáknak, ha gyerekeiknek ilymódon tudják az ebédet biztosítani. A családanyák második műszakjának gondjából vettek le egy darabkát a vállalat vezetői, amikor a többség kérésének tettek eleget. Ugyancsak annak az ötven családnak a gondját enyhítették a másik vállalatnál, amikor lehetőséget biztosítottak arra, hogy gyorsabban és olcsóbban jussanak építőanyaghoz a dolgozók. A belvízkárokat gyorsabban eltüntetését, a régen tervbe vett építés mielőbbi megvalósítását segítették a jutányos árusítással. Egyszóval a többség igénye, előnye volt a mérvadó az intézkedés meghozatalánál. Mégis, amikor egyesek, a kisebbség spekulált, visszaélt a bizalommal, a többség érdeke háttérbe szorult. A megítélés alapjául a kisebbség szolgált. Azok kerültek háttérbe, elnyertelen helyzetbe, akik munkájukkal, becsületességükkel kiérdemelték a bizalmat, részvételüket arra, hogy könnyítsenek helyzetükön. Vagy: a villamosokon naponta 150—160 ezer ember utazik. Valóban akadnak olyanok, akik egy forintért eladják becsületüket. Szándékosan kijátsszák a kalauzt, ingyen akarnak utazni (az most más kérdés, hogy azok, akikre a 25 forint bírságot kiszabják, nem mindannyian lógási szándékkal nem váltanak jegyet. Hiszen elég csupán, ha nem nézik meg a jelzést, hogy kalauznélküli kocsit). De lehet alap, az ezrek megítélésénél, hogy egyesek kijátsszák a rendelkezéseket? Lehet-e ezért gyanúsnak nézni az utasok többségét? Debrecenben több ezer lakosnak van telefonja. Havonta átlag tíznek kell kikapcsolni a készülékét mert nem fizeti a díjat. Szaknyelven szólva Debrecennek negyvenezer villanyáram fogyasztója van. A számlafizetés elhanyagolásáért havonta átlag 35-nek kell kikapcsolni a villanyát. De ezekből az ezredszázalékokból lehet-e olyan következtetést levonni, hogy a többi is hanyag, felelőtlen?

S itt van a hivatal, a felszólítással, az idézéssel. Miért kell mindjárt fenyegetőzni, paragrafusokra hivatkozni. Konkrétan fogalmazódhat a válasz: mert egyesek nem jönnek el. Már megint az egyesek. S a többség? Az — elsősorban saját érdekében — időben megjelenik a hivatalnál. Hát nem egyszerűbb, emberibb volna, ha számok és paragrafusok nélkül szólítanak — uram bocsá... — kérnék meg az embereket. Hát szükséges minden esetben a törvényadta lehetőséggel élve büntetést helyezni kilátásba? Nem kerülne több papírra, nagyobb fáradságra, ha egyszer így kezdenék: sziveskedjen, vagy legyen szíves...

Igaz ha nem volnának bűnözők, nem volnának olyanok, akik szembeszegülnek a törvénnyel, nem volna szükség bíróságra, igazságszolgáltatásra. Ha mindenki megváltaná a jegyét, nem volna szükség a 25 forint bírságot megszabó rendelkezésre. S nem volna szükség sok más, megálljt szabó, korlátozó intézkedésre. Alapigazságot takar az a megfogalmazás, hogy ezek a törvények a törvénytörők ellen születtek. Pontosabban: a becstelenségek többség érdekében. Azok érdekében, akik társadalmunk írott és iratlan törvényeit minden esetben megtartják, akik szívvel, lélekkel fáradoznak, formálják, szépítik saját és társaik életét. De hát akkor éppen az ő érdekük diktálja, hogy a megítélésnél ők legyenek a mérce. Egy-egy döntésnél az ő érdekük legyen a meghatározó.

Király Ferenc

SZÜRET KÖZEPÉN

(MTI Foto — Lajos György felv.)

Szovjet javaslatok az ENSZ-ben

HÍREK

TOKIO. Hatszázhetven ember szenvedett ételmérgezést a Nyugat-Japánban levő Tojokóban, miután egy ünnepség során romlott rizst ettek. Egy 68 éves asszony meghalt, 188 embert kórházba szállítottak.

BELGRÁD. Walter Ulbricht, a Német Demokratikus Köztársaság államtitkárságának elnöke, a Német Szocialista Egységpárt Központi Bizottságának első titkára Joszip Broz Tito jugoszláv köztársasági elnök, a Jugoszláv Kommunista Szövetsége főtitkárnak meghívására szeptember 26-án, hétfőn hivatalos látogatásra Jugoszláviába érkezik.

MOSZKVA. A Szovjetunió 1966. szeptember 26-tól október 25-ig hordozórakéta-kísérleteket hajtott végre a Csendes-óceánban egy 40 tengeri mérföld sugarú térségben. (MTI)

WASHINGTON. Erhard nyugatnémet kancellár szombaton Washingtonba érkezett, hogy tárgyalásokat folytasson Johnson elnökkel és más vezető amerikai politikusokkal.

BUENOS AIRES. Argentínaiban szünet nélkül folynak a diáküntetések azóta, hogy Onganía elnök megszüntette az egyetemek autonómiáját. A diákvezetők péntekre nagygyűlést hívtak össze. Amikor a diákok fel akartak vonulni az orvosi kar épülete elé, a rendőrök gumbotokkal és könnygázbombákkal oszlatták szét a tüntetést. Tizenhét diákot őrizetbe vettek.

Újabb francia nukleáris robbantás

Párizs (MTI) A francia hadügyminisztérium bejelentette, hogy szombaton újabb nukleáris robbantást hajtottak végre a csendes-óceáni francia nukleáris kísérleti telepen. A Fangataufa korallsziget felett felrobbantott „kísérleti szerkezet” — a közlemény szerint — „plutóniumot és korlátozott mennyiségű termionukleáris anyagot tartalmazott”.

A szombati robbantás újabb lépés a francia hidrogénbomba elkészítése felé.

MOSZKVA. A Szovjetunió Tudományos és Műszaki Akadémia Bizottsága és a Renault francia cég képviselői között Moszkvában befejeződtek az előzetes tárgyalások a tudományos-műszaki együttműködésről a gépkocsigyártás területén. Az idevonatkozó jegyzőkönyvi megállapodást — előreláthatólag — rövidesen aláírják.

ÚJ-DELHI. India 100 000 000 rupia (mintegy 8 000 000 dollár) kölcsönt nyújt Indonéziának indiai gyapot, textiliák és gépek vásárlására.

NEW YORK. A görög ENSZ-küldöttség levélben közölte U Thant ENSZ-főtitkárral, hogy szeptember 16-án török katonai repülőgépek hatzszor megsértették országának légterét. Emiatt a török kormánytól is tiltakoztak.

DARWIN. Szombaton hat ember vesztette életét, amikor egy Lockheed-Hudson típusú gép lezuhant. Három napon belül ez a második ausztráliai légiszerencsétlenség.

LOS ANGELES. Los Angeles közelében, az Aerojet-General vállalat rakétakísérleti telepén, ahol szigorúan titkos katonai jellegű kutatásokat végeznek pénteken este felrobbant egy újonnan előállított kis mennyiségű rakéta-üzemanyag. Három szakmunkás meghalt, négy megsebesült.

New York (TASZSZ). Gromiko szovjet külügyminiszter szeptember 23-án az ENSZ-központban 21. ülészakának elnökeként intézett három levélben a szovjet kormány nevében kéri, hogy fontos és sürgős pontként tűzzék az ülészak napirendjére az alábbi határozati javaslatokat:

„Határozati javaslat az ázsiai, afrikai és latin-amerikai országokban levő külföldi katonai támaszpontok felszámolásáról.”

A közgyűlés 1. indítványozza azoknak az államoknak, amelyek támaszpontokkal rendelkeznek Ázsia, Afrika és Latin-Amerika független országaiban vagy függőségi területein, hogy támaszpontjaikat számolják fel és ne létesítsenek újakat;

2. kéri az ENSZ főtitkárt, hogy ellenőrizze a jelen határozattervezet végrehajtását, és az eredményekről tegyen jelentést az ENSZ-központban 22. ülészakán.

„Határozati javaslat arról, hogy az államok mondjanak le az olyan cselekményekről, amelyek megnehezítik a megállapodás létrejöttét a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról.”

A közgyűlés sürgősen felhívja az államokat:

1. a jövőben — a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződés megkötéséig — tartózkodjanak minden olyan cselekménytől, amely megnehezítheti a megállapodás létrejöttét a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról;

2. tegyenek meg minden szükséges lépést a nukleáris fegyverek elterjedését megakadályozó szerződés mielőbbi megkötésére érdekében.

„Határozati javaslat az államok belügyeibe való beavatkozás megengedhetetlen voltáról, az államok függetlensége és szuverénitása védelméről szóló nyilatkozat teljesítésének menetére.”

A közgyűlés közvetlen kötelezettségnek tekinti: sürgősen követelni az államok és népek belügyeibe való beavatkozás minden formájának haladéktalan megszüntetését;

felhívni minden államot, hogy maradéktalanul teljesítse az ENSZ alapokmányában

foglalt és magára vállalt kötelezettségeket és a be nem avatkozásra szóló nyilatkozat (2131. számú határozat, 20. ülészak) tétteleit;

elítelni az államok és népek belügyeibe való beavatkozás minden formáját, amely alapvető forrása a világékek fenyegető veszélyeinek;

figyelmeztetni azokat az államokat, amelyek megsértve az ENSZ alapokmányát és a beavatkozás megengedhetetlen voltáról szóló nyilatkozatot, fegyveresen beavatkoznak más államok és népek ügyeibe, és ezzel felelősséget vállalnak ma-

Tanácskozások New Yorkban

Mint a TASZSZ jelenti, Gromiko szovjet külügyminiszter pénteken Siina japán külügyminiszterrel folytatott megbeszélést.

Francia kollégája, Couve de Murville U Thant ENSZ-főtitkár tiszteletére adott ebédet. Az AFP jelentéséből kitűnik, hogy Couve de Murville pénteken délután beható diplomá-

ciai tanácskozásokat folytatott, elsősorban Václav David csehszlovák és Abba Eban izraeli külügyminiszterrel.

Egy másik AFP-jelentés közli, hogy a Biztonsági Tanács csak a jövő hét végén ül össze a Portugália ellen emelt kongói panasz megvizsgálására. Bomboko kongói külügyminiszter érkezése után.

Közlemény L. I. Brezsnyev jugoszláviai látogatásáról

Belgrad (TASZSZ). Joszip Broz Titónak, a Jugoszláv Kommunista Szövetsége főtitkárnak meghívására 1966. szeptember 22-től 25-ig látogatóst tett Jugoszláviában L. I. Brezsnyev, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának főtitkára. L. I. Brezsnyevvel együtt utazott Jugoszláviába J. V. Andropov, az SZKP Központi Bizottságának titkára.

L. I. Brezsnyev és J. Broz Tito között baráti beszélgetések folytak, amelyek során megvitatták a szovjet-jugoszláv kapcsolatok kérdéseit: kifejezték, hogy elégedettek a kapcsolatok fejlődésével, e kapcsolatok további kiszélesítésére és megerősítésére törekednek kölcsönösen a két ország népei, a béke és a szocializmus érdekében.

A tárgyalások résztvevői a leghatározottabban elítélték az Egyesült Államok vietnami ag-

resszióját, és kijelentették, hogy a jövőben is megadják a szükséges segítséget a vietnami népnek igazságos, hősi harcában.

A felek egyhangúlag kijelentették, hogy a jövőben is minden oldalú segítséget, támogatást nyújtanak az imperializmus és a gyarmati rendszer ellen, a szabadságukért és függetlenségükért küzdő népeknek.

Tüntetések Portugália kongói nagykövetségénél

STANLEYVILLE LANGOKBAN ÁLL

Kinshasa (MTI) Szombaton délelőtt tüntető tömeg rohanata meg Portugália kinshasai nagykövetségének épületét. Az AP hírügynökség jelentése szerint valószínű, hogy a tüntetők között nagyszámú angolai is volt.

Mint ismeretes, Kongó a Biztonsági Tanácsban azzal vádolta Portugáliát, hogy Angola függetlenségét fenyegető Csombe-zsoldosok kiképzésére. Emellett a volt Keleti tartomány fővárosában újabb zsoldosládás robbant ki.

A kinshasai rádió éppen azokban az órákban váltotta ismét Portugáliát a Kongói Köztársaság ellen elkövetett bűnökkel, amikor a portugál nagykövetség előtt összegyűlt tömeg behatolt a háromemeletes épületbe, és meggyújtotta a berendezést.

Mint az AFP jelenti, a portugál ügyvivőt, aki az épületben lakik, álmából riasztották fel a tüntetők. A diplomata a verekedés közben kisebb hor-

— Várható időjárás vasárnap estig: Felhőfelvonulások, szórvaosan előforduló áfúto esőkel. Mérsékelt, helyenként élénk északnyugati szél. A hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet 15—19 fok között.

— A Sportfogadási és Lottóigazgatóság közli, hogy e héten 10 855 942 lottószelvény érkezett be, amelyből 7 466 461 a 38. heti sorsoláson, míg 3 389 481 a szeptember 24-i 500. jubileumi lottósorsoláson vett részt. A 38. heti szelvények között öt találatot találtak. Négy találatot 60 fogadó ért el. A nyerményösszeg a nyerményilletékek levonása után 74 635 forint. Három találatot 6 976 fogadó ért el, a nyerményösszeg a nyerményilletékek levonása után 321 forint. A kéttalalatos szelvények száma 201 997. Ezekre a nyermény 14 forint.

AZ ÖTSZÁZADIK LOTTÓSORSOLÁS NYERŐSZÁMAI

A Sportfogadási és Lottóigazgatóság szombaton a televízióban, az esti műsor közben bonyolította le az 500. lottósorsolást.

A jubileumi húzason a következő nyerőszámokat sorsolták ki:

19, 24, 36, 63, 87.

— A Liszt-Bartók zongoraverseny első fordulóját után 15 fiatal versenyző tovább a Zeneakadémia nagytermében. A szombaton megkezdődött középöntőn négy magyar versenyző lépett dobogóra. A középöntő vasárnap folytatódik, és még ugyanezen a napon eldől, kik jutnak a döntőbe.

— A Kossuth-rádió szeptember 25-én, vasárnap a kiadott műsортól eltérően 18 óra 30 perces kezdettel hangképeket ad a Vitava hadgyakorlat részvevőinek díszszemléjéről.

— A debreceni városi és járási rendőrkapitányság vezetője 1966. szeptember 26-án, hétfőn 9-től 15 óráig fogadónapot tart Debrecen, Kossuth u. 20. sz. III. bejárat II. emelet 101. sz. szobájában.

— A TITÁSZ Vállalat fejlesztés alá helyezi 1966. szeptember 26-án a Vámosperést út mellett levő, a IV. Víznyelő keletre haladó 20 kv-os légvezetékét és az azon levő 4 darab transzformátor állomást. Fenti időponttól kezdve a vezeték, valamint a tartószerkezet érintése életveszélyes.

A televízió műsora

VASÁRNAP BUDAPEST

8.10 Iskola-tv. Fizika. (Középs. II. oszt.) 8.35 Angol nyelv. (Középs. III.-IV. oszt.) 8.55 Közvetítés a Vitava hadgyakorlat díszszemléjéről. Interjú-adás. 11.10 Torna VB. Férfi szerenkenői döntők. Közvetítés Dortmundból. 15.00 Film a képernyőn. 19.30 Tv-híradó. 19.39 Esti mese. 20.00 A tudomány nagy örögei. Dr. Korach Mór. 20.35 Angyal kalandjai. Lida. Magyarul beszélt angol film. (14 éven felülieknek.) 21.25 Zene önkéntesek. 22.05 Sport hírek. 22.15 Tv-híradó. 2. kiadás. 22.35 30 órákát felvették: Gusztáv és a tanácsadó. Magyar rajzfilm.

POZSONY

8.25 Gyermeknek. 8.55 Találkozás a Yarsói Szerződés (testvéri hadseregünk harcosaival. (Közvetítés.) 11.10 Lengyel gyermekek és művészek. (Közvetítés Varsóból.) 11.50 Szüreti felvonulás. 19.00 Sporttorna VB. 19.00 Tv-híradó. 19.20 Telesport. 19.45 (telet Nürnbergben. (Amerikai film.) 22.35 Tv-híradó, sportműsorjellel.

BUKAREST

7.32 Lányok, asszonyok. 8.15 Gyermekműsor. 8.15 Faluműsor. Délután labdarúgó-mérkőzések és torna-vb közvetítés. 18.00 Tv-híradó. 18.10 Kedvenc előadóművészek. 18.30 Kódokumentumok. 19.00 Vasárnapi magazin. 19.45 Lovasklubja. Lengyel film. 21.20 Olasz énekesek műsora. 21.50 Telesport. 22.00 Tv-híradó.

HÉTFŐ BUDAPEST

19.35 Budapesti zenei hetek, 1966. A megnyitó hangverseny közvetítése a Zeneakadémia Póskola nagyterméből. Szünetben kb. 20.10 A zenei figyelő rendkívül adása a Liszt-Bartók nemzetközi zongoraverseny eseményeiről.

POZSONY

17.20 Családi posta. 17.50 Tv-katechizációk. 18.20 Harcoló vonatok (TV dokumentumfilm). 19.00 Tv-híradó. 19.30 Tul sok unokanővér. (Tv-vígjáték.)

BUKAREST

17.00 Gyermekműsor. 18.00 Tv-híradó. 18.15 Költészet. 18.30 Dokumentum film. 19.00 Gazdasági tv-kronika. 19.30 Bűnügyi paródia. 21.50 Szórakoztató műsor futószalagon. 22.30 Tv-híradó.

— A szeptemberi előfizetéses lottószelvények között külön tárgysorsolást rendeznek. A külön sorsoláson öt személygépkocsi — két Moszkvics 408-as, két Skoda 1000-es és egy Trabant Limousine — jut a legszerencsésebb szelvénytulajdonosoknak. Így a szeptemberi előfizetéses szelvények két húzason — október 3-án a rendes és 4-én a külön tárgysorsoláson — vesznek részt.

— A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat nyelvismertetője a különböző nyelvekre folynak a beiratkozások (orosz, angol, német, francia, olasz, spanyol, esperantó). Elegendő számú jelentkező esetén más nyelvek is indulnak. Az orák helye: Kossuth Gyakorló Gimnázium, ideje: naponta este 7-9 óráig. A nyelvtörök október elején kezdődnek. A részvételi díj félévénként (30 óra) 100.— Ft. A beiratkozások a Kossuth Gyakorló Gimnáziumban naponta (szombati kivétellel) délután 5-től 7-ig folynak. (3)

Színházi műsor

Ma fél 3-kor Optimista tragédia. Bérlétszűnet. Fél 8-kor Cigánybőr. Bérlétszűnet. Kedden 7-kor Cigánybőr. Erkel bérlé. Szertén 7-kor Optimista tragédia. Szertén 7-kor Cigánybőr. Bérlétszűnet.

MEGOLDÁS

A vietnami háború kiterjesztésével, a hírhedt „eszkalációval” egyenes arányban mind elkeseredettebbé válik a néger polgárjogi küzdelme az Egyesült Államokban. Hogy mi köze van a kétnek egymáshoz? Nagyon sok.

Arról van szó, hogy az egyenlő jogok a gyermekkorban, a megfelelő iskolázatlanságnál kezdődnek. A néger tanítványok mind az oktató személyzetet, mind a tanterem számát és minőségét, mind szemléltetési és egyéb eszközöket tekintve csillagászati távolságban vannak a jómódú fehér iskolák lehetőségeitől. Ez elsősorban pénzkérdés, szövetségi támogatás dolga, amelyet Johnson elnök választási kampányában meg is ígért az ország mintegy húszmillió színesbőrű lakosának. Ha a néger polgárjogi vezetők most számmonkérnek — márpedig természetesen gyakran számon-

kérnek — ezeket az égetően szükséges összegeket, az elnök és közvetlen környezeté egy vállonással válaszol: „Nincs pénz, a tervezett összegeket elvitte a vietnami háború”...

Egy ezzel kapcsolatos vádbeszédben Stokely Carmichael, a népszerű néger ifjú, a néger vezető példaképe megemlítette: a néger tömeges iskolázatlansága olyan fokú, hogy a színesbőrű újoncok még a hadsereg nem tulajdonított magas műveltségi követelményeinek sem tudnak eleget tenni a sorozási vizsgákon.

McNamara hadügyminiszter legutóbbi beszédében egyszerűen megadta ezt a problémát. Hozzájárul talán valamilyen módon a néger fiatalok jobb iskolázatlanságához? Nem! Inkább tovább csökkent a sorozási vizsgákon szemben felállított műveltségi követelményeket... (ha—)

A HÜSEÉG TÉGLAI

A derecskei kommunista pedagógusok taggyűléséről

Milyen kevés az irodalomban a szép, nemes, bölcs tanárfigura! És mennyi az esetlen, botladozó, rövidlátó, szegény pedagógus. Csak a modern irodalomból is Ronda tanár úr, aztán Pagnol, Simonon, Úpdi, Kosztolányi, Nárai figurái, Lanoux Fekete vér-ének főhőse, mind-mind botladozó, külön figura. Lám, Petőfi sem kedveskedve gondolt vissza tanítóra, s ma is Csanádi Imre visszaemlékezése milyen keserűen szatirikus! A versek, regények sorából talán csak Apáthy Lajos verse cseng ki, aki halhatatlan emléket állított Herepei professzornak.

Csak nem Horatius igazát bizonyítja a történelem? „Quem dii odere...”. „Csak arra vigyázz, hogy tanár ne legyen belőled.” — mondja a Légy jó mindhalálra drámai változatában az oktató-nevelő munkát tanáralany, Valkay tanár úr Misinek. Misi rajong: „Az a legszebb lehet, tanár úr: tanítani”. De Valkay is Horatius szavaival felel: „...akit az istenek utálnak, tanítóvá teszik.” S ezt a mondatot idézi Arany is, mondván: „...kit e pályára Isten átka sodrott, Szívverit ontsa bár, mint pélikán, Hálátalan-ságot nével magának.”

Hálátalanságot?

Úlők a derecskei pedagógusok pártiszervezetének taggyűlésén és hallgatom a beszámolót. Nem jegyzetek, az anyag a táskámban lapul már, ismerem. Illetve azt hittem, ismerem. De ahogy hallom, mintha nem is az lenne, amit láttam. Egy fiatalasszony mondja el, ő a párttitkár, jószerint diáknak nézne az ember. De hogy lobog! Mintha Nyilas Misi hitét hordozná magában, mintha hinne abban, hogy az lehet a legszebb a világon: tanítani.

Az is a legszebb. Az a felgyúlt arcú fiatalasszony bizonyít nekem, ahogy a hivatásról beszél, nem általában a hivatásról, hanem annak a mindenbizonyára unalmas dolgokról, a rendtartásról, az órán való fejelemről, a szertárol felügyeletéről, de ez mind annyira része a tanári munkának, mint a madárnak a szárnya.

Úlők hát s hallgatom.

Horatius bizonyára tapasztalatait írta meg, s igaza is lehetett, különben nem hivatkoztak volna rá annyian a történelemben. De ez azért nem a teljes igazság, sőt, kérdés, hogy ma igaz-e egyáltalán.

Mert bennem ez a taggyűlési beszámoló Darvas József Tanító-ját idézi, aki a Szakadéban vállalja azt amit mint tanítónak vállalnia kell, az embereket, a falut, az igazságot és szakít szerelmével is. Amit ő megfogalmaz, azt érzem ebben a beszámolóban is most: „Alig tudok többet adni mint a hozzájuk való hűséget, és egy-két téglát az építéshez, de úgy érzem, hogy ezért is érdemes élni és dolgozni.”

Most úgy érzem, ezért érdemes élni igazán.

Mit tudtam meg mégis a derecskei pedagógusokról? Az életüket. Nem tudom, lehetne-e nagyobb dicsérrel elmondani egy kommunista közösség munkájáról, mint azt, hogy vitájkában, szavaikban az életük volt jelen. Hallom, hogy ez az a pedagógus — és hosszú névsor következik itt —, milyen eredményesen alkalmazza a korszerű pedagógiai eljárások és módszerek rendszerét. Ide tartozik ez a taggyűléshez? Igen, ide. És idetartozik a világnézeti nevelőmunka, az iskola és az élet kapcsolatának jelenlegi helyzete, problémái, a társadalmi munka, az ideológiai helyzet s még annyi minden amiről beszéltek.

Sőt, mintha egy kicsit keveset is beszéltek volna arról,

ami minden pedagógusnak egyformán fontos, a szakmai munkáról, az oktatás színvonaláról és tartalmáról. És mintha arról is keveset hallottam volna, hogy az iskolához való hűség mellett mit jelent itt Derecskén a hűség a faluhoz, hogy élnek itt a pedagógusok abban a közösségben, amely táplálója és fenntartója munkájuknak.

Nem igen azért hallottam erről keveset, mert kerülték a szót, hanem mert annyira szorította őket saját sok problémájuk, a hétköznapi számtalan iskolai gondja, amelynek megoldásához ettől a közösségtől, a kommunista kollektívától vártak segítséget és támogatást. A gimnáziumi KISZ-szervezet, vagy a fiatal pedagógusok KISZ-szervezete végső soron azért is fontos kérdés, mert közvetlenül része van az oktató-nevelő munkában, amiért a derecskei kommunista pedagógusok felelősséget éreznek.

Csak egyetlen példát erre a felelősségre. A beszámoló meggyőző szavakkal bizonyította be, hogy az iskola és élet kapcsolata minden igyekezet eredmény ellenére sem megfelelő még, mert a tanulók a fizikai munka megítélésében közelebb állnak a szülői ház elfogult véleményéhez, mint az iskola bizonyító érveivel. Ime, mezőgazdasági tanulónak az elmúlt évben mindössze három nyolcadikos tanuló jelentkezett a két iskolából.

Nagyon kevés. De ugyanakkor az iparba, ugyancsak fizikai munkára nagyjából a végzős hallgatók 30 százaléka jelentkezett s ez így már lényegesen más kép! Ugyanis nem általában a fizikai munkától való hűződés van a jelzett adat mögött, hanem a mezőgazdaságtól való félelem, amibe persze nemcsak a szövetkezetek jelenlegi bonyolult s még mindig nem teljesen kialakult helyzete játszik bele, hanem éppen az, hogy a hagyományos paraszti munkától félnek a fiatalok, az embert gyötör, derekat szakít, asszony-szépséget elriasztó munkától. S éppen arról nem győztük meg talán őket eléggé, hogy rajtuk, szakértelmükön, szeretetükön is múlik, hogy ez a munka is más legyen. Könnyebb.

Vagy itt van másik példának

a pedagógusok önképzése. A beszámoló őszintén beszélt: még kommunista pedagógus is akad, aki úgy véli, hogy elvégezze a hagyományos ideológiai továbbképzés egyik vagy másik tanfolyamát, ezzel eléget is tett saját maga politikai képzésének. Persze nyilván ők vannak kevesebben. Hiszen a taggyűlésen egyik hozzászóló éppen azt hiányolta, hogy keveset foglalkoznak az alapszervezetben belül is politikai kérdésekkel, pedig — s nagyon lényegesnek tartom, amit mondtam! — jól esne ebben a kollektívában úgy „elpolitizálni”. Mindenről. Ami az embereket érdekli, annak a pedagógust is érdekelnie kell, hiszen az ő szavára mint eligazító szóra is számítanak sokan!

Az önképzéshez tartozik, vagy tartozna, hogy az elméleti irodalmat figyelemmel tudná megállapítani mi az oka, kísérik. Kicsi a lelkesedés. Ki hogy alig jár például Társadalmi Szemle a tantestület kommunista tagjainak is? Nem igen az igénytelenség, hiszen igényesség nélkül senki nem vállalhatja a nevelés egyszerű gondjait.

Talán jobb lenne kapcsolni a politikai képzést a szakmához — gondolták szerintem helyesen a derecskei pedagógusok s javaslatot tettek egy vizsgánélküli, tantárgyankénti konzultációs vitafórum megszervezésére, a járási művelődésügyi osztály azonban elutasította kérésüket. Indok? Ennek a járási továbbképzési napok megfelelnek. A pedagógusok úgy látják, nem felelnek meg. Ez az új forma jobban megfelelne. Nehéz elhinni, hogy valaki úgy vélekedjék, ne próbálhassák meg az új formát. Pedig így volt.

És itt van az a bizonyos társadalmi munka. Nem szeretem ezt a szót, különösen nem pedagógusokról szólva. Ha a Szakadé Pistája mert szerény lenni s egy-két tégláról beszélni, így kellene nekünk is. És mégis a beszámoló arról ír, hogy sokan nem szívvel és lelkesedéssel végzik ezt a munkát, hanem kényszerből. Különös ellentmondás. Nem hiszem, hogy ezt a fajta társadalmi munkát lehet végezni kényszerből úgy, hogy haszna is le-

gyen. Ha járdát kell építeni, vagy parkot rendben tartani, lehet, hogy valaki kényszeredetten veszi a kezébe a lapátot. De lehet kényszerből embert nevelni? Hiszen a pedagógus társadalmi munkája, hogy ennél a szónál maradjak, nemcsak a parkok rendezése. Hanem a lelkek rendben tartása, a tudat formálása okos szóval és teljes szívvel. És végső soron ez a legnagyobb fohászuk azoknak is, hogy tudja-e a tanító egész népét tanítani! A hűség ennek a feladatnak a vállalását jelenti, állandó készenlétet arra, hogy az emberekért érzett felelősséget ki-ki munkával bizonyítsa be.

Itt nem lehet kényszerből dolgozni. Ide szív kell. És hiába írt a beszámoló ilyen őszinte bíráló szóval a közömböségről, úgy látom én a taggyűlésen, hogy a kommunista körében egy sincs, aki kényszerre csak gondolna is!

Mi sem természetesebb, hogy ennek a hitvallásnak vállalói és végrehajtói elsőrendben a kommunista nevelők legyenek. Ki-ki saját maga nem igen sokat tehet, legfeljebb egy-két téglát rakhat a helyére. De ezekből a téglákból nagyon szilárd épület emelkedik majd. A hit és a hűség épülete.

Bényei József

Tengerimorzsoló fiú

(Egerházi Imre)

NIKKI

Szines amerikai film

Amikor a filmplokkon Walt Disney nevet olvashatjuk, az mindig elegendő ahhoz, hogy a mozi nézőtere megteljen. És mint eddig soha, most sem csatlakoznak a közönség, Mikki egér, Donald kacsa, Toppantó — a nyúl, Bambi, a három kismalac és Dumbó elefánt után most újabb szimpatikus állathősöket ismerünk meg egy izgalmas történet keretében.

Nikki az eszimbakutya és Neewa a medvebocs mulatságos viszonyait alkották a film első, kedvesebb és legérdekesebb részét, amikor is a két „árva” — egyik gazdáját másik az anyját veszíti el — szülemes kelmetségekkel okulya igazi „kebelbarátká”

válnak. Amihez az is nagyban hozzájárul, hogy összevannak kötözve.

James Oliver Curwood regényének — amelynek alapján a film készült — második része azonban sablonos és — a rosszindulatú vadász és a költező jelenlévő indián szereplővel és a gyermekközönség számára talán túl vad párharc jelenettel azonban kevesebb jöponot érdemel. Mint ha a mester Walt Disney személyes esetvonásai hiányoznának. Disney ezúttal valószínűleg csak a márkát adta. A rendezők Couffer és Halavene a többszáz, a producer stúdiójuk dolgozó munkatárs közül kerütek ki és a film a futósz-

lagon gyártott Disney produkciók jól bevált receptje szerint készült, ahol a híres kanadai színeszek Jean Coult-nek nem sok alakítással jut. Persze mindez mit sem számít, mert Nikki és Neewa mindenért kárpótolnak bennünket. Egy Disney-produkció még akkor is kitűnően élvezhető és szórakoztató, ha netalán gyengébbre sikerül.

Sőt a MOKEP dicséretreméltó műsorszervezője folytatja a régi és igazi Walt Disney-ből is kapunk egy kis ízelítőt mivel a kísérőműsorban a „Méhecske a tengerparton” című rajzfilmben viszontlátjuk Donald kacskát, régi jó ismerősünket. O. T.

Egy asszony 1919-től

— Tizenhét éves koromban olvastam egy újságban, hogy a cári családot kivégezték. Megragadta a figyelmemet, s attól kezdve érdeklődéssel vártam a szovjet forradalom híreit. Az apámék cseledemerek voltak, nekünk sem volt jobb dolgunk. — Ezt kéne nekünk is csinálni — gondoltam. És újra eszembe jutott minden sérelem, ami addig ért.

A kis öregasszony valósággal úrra átvált az ötven évvel ezelőtti történet események emlékeit. Megigazítja fekete kendőjét, s emelt hangon folytatja:

— En írtam meg a gazdag gyerekek leckéjét az osztályban, mégis ők voltak a kitűnő tanulók. Ez annyira felháborított, hogy egyszer nekimentem a gazdag osztálytársaimnak, a tanárok sem tudtak lefogni. Emiatt aztán ott kellett hagynom az iskolát. Tizenhat éves koromban kaptam kézhez a bizonyítványomat, addig nem adták ide.

Autókat kíváncsiskodó gyerekek veszik körül az iskola udvarán. Abban beszélgetünk. Vinni akartuk Debreczeni néni a művelődési háza, de a főzést nem hagyta ott, így aztán az iskolaudvarra hajtottunk.

A gyerekek állnak az autók körül. Váltás van az iskolában, a délutánosok gyülekeznek, a délelőttiök készülnék hazafelé. Nézem őket. A különbséget próbálom megfigyelni rajtuk. De csak külsőségeket veszek észre: egyik szőke magas, a másik fekete alacsonyabb. Talán nem is ismerik a szegény és gazdag fogalom közötti különbséget, az előbbi lealázó helyzetét. Ruhájuk rendben, táskája mindegyiknek van, nem félnek egymástól. Olyan közösség tagjai, ahol mindenki egyforma.

— Menjetez hazafelé, gyerekek

— hajol ki Debreczeni néni a kocsiból. — Biztosan várnak otthon benneteket.

Aztán hozzám fordul s magyarul beszél: ismernek engem. Itt a Daruban talán mindenki ismer, hiszen 1935 óta élek Balmazújvároson.

— Hát nem újjáirosi? — kérdezem.

— Nem. Akkor nem érdekli a sorsom? — Hangjában kis csalódás bujkál.

— De érdekel — nyugtatom meg. — Csak azt hittem, hogy azok az érdekes történetek, amikről a közönségben beszéltek, itt Újjávároson történtek Debreczeni nénnel.

— Mezőtelegden estek meg velem. Amiatt kellett menekülnöm, férjemmel együtt.

Botját maga mellé teszi, kicsit hátradől, aztán megmondja magát és mégis előrehajlik. Jobb úgy.

— Szóval — folytatja — Nagyváradon Gedeon Alajos gimnáziumigazgatóval voltam cseléd. Itt jutottam hozzá az újságokhoz. Egyszer hazalátogattam a falumba, s mondták, hogy a jegyző nem ad listét a falusiaknak, pedig a raktárban valóságos kizöldültek a zsákok a penésztől. Elmentem én is a küldöttséggel, s kértük a jegyzőt, adjon listét, hiszen éheznek a gyerekek.

— Jön a tavasz — válaszolta — vigyék ki őket a legelőre.

— Akkor én nagyon megrendültem. Hát lehetséges, hogy egy ember ennyire aljas legyen? A haragtól valóságos megszállottság költözött belém, s elhatároztam, hogy ezután az emberek javáért fogok küzdeni. Keríték listét és megbosszultam a jegyzőt. Hozzá is láttam a szervezéshez. Egy csütörtöki napra összehívtuk két község lakosságát,

voltunk legalább nyolc—kilencszáz, főképpen asszonyok. Követ szedtünk a kötevényünkbe, odaálltunk a község háza elé, és követeltük, hogy az elmaradt listét is adják ki. Tizenegykor kinyílt a község háza ablaka, s a jegyző ránk kiáltott, hogy menjünk haza. Középre zúdítottunk az ablakokra. Egy perc múlva azonban lovascsendőrök rohantak ránk. Csattogtak a gumibotok, engem lefogtak, de nem bántottak.

— Ez a felbűtő — mondták rám. Másnap két csendőr és két esküdt vitt Nagyváradra. Amikor odaértünk a bíróság épületéhez, legalább 500—600 ember várt ránk. A tegnap tüntetőik.

— Adjál jelt magadról Zsuzsika! — kiáltottak.

De nem tudtam jelt adni. Kézzelem, nádpálcával vertek, az ájulás környekert. Csipa vég voltam. Egyszer jelentettek valamit a szolgabíróknak. Kiment, aztán visszajött és telefonált a teledi jegyzőnek: legyen list. — Teljen kedvetek — mondta. Tehervonattal mentünk haza. A szolgabíró már sejtett valamit a levegőben.

Maga elé néz, s még feljebb emeli a hangját:

— Azt látni kellett volna. A tömeg nyugogott. Szamarháton, targoncán, vállon vitték az emberek a listét. Egy masztos gyerek csirizes lángost evett, már kisütötte az anyja. Ha valahol megjelentem a közönségben, megjeleneztek. És jöttek hozzám mindenfelől. Sok asszony megsúgta, hogy vereskatona az ura a Szovjetbe, de nehogy elmondjuk. Éreztem, hogy közel az idő ahhoz, hogy visszaadjam a jegyzőnek a kölcsönt. Mert arról nem tettem le. El is jött az ideje. Tizenkilenc márciusában kötelel lökünk a nyakába, kivittük a kökénybokrok közé. Az emberek göráltak, nevettek. Úgy tartottuk egy egész éjszakán át ki-pányvázva. — Legeljen ő, ne a szegények gyereke.

— De nemsokára menekülnöm kellett. Akkor már férjhez mentem.

Mondják egy nap, hogy a románok bevonulása várható, tünjek el, mert a jegyző jó emberei majd elmesélik viselt dolgaimat. Váradra menekültünk, ott áttünk egy összecsapást a vörösök és fehérek között, aztán mentünk tovább. Sárrétdaruban kötöttünk ki. 1925-ig éltünk ott, aztán Debrecen következett.

— Debrecen földalmas emlékeket jelent. 1929-ben az egyetemi építkezésen dolgoztam, másállapotban voltam, amikor lezuhant alattunk a padló, s több emelet magasból a pincébe zuhantunk. A lábam nem gyógyult meg tökéletesen, azóta járok bottal. Elepre kerültünk aztán Meszes Tóthék tanyájára, végül Újjávárosra, 1935-ben. Nagyon nehéz életem volt. Tizenegy gyereket szültem, kettő él belőle. 1937-ben az uramat behívták katonának, és csak tíz év múlva tért haza.

Debreczeni néni bottal jár ugyan, mégis gyorsabban mozog, mint akárhány fiatal. De hát beszéljen erről is ő maga:

— Szóval nehezen éltünk, de azért arra mindig volt idő, hogy illegális munkát végezzünk a pártnak. 1945-ben elindultam a szovjet hadsereggel én is, majd csak a földosztásban, népnevelő-felelős voltam, éveken keresztül tíz óra előtt nem fekdüdtem le. Tagja vagyok most is több szervezetnek, a pártnak már 21 éve. Nem vagyok fiatal, de kommunista vagyok, s ahol csak az emberek javáért dolgozni tudok, amint erőmből és fogalmamból telik, továbbra is vállalom a munkát.

Kilép a kocsiból s botjára támaszkodva megindul hazafelé. Utána nézek. Eszembe jut, amit az előbb mondtam: „csináltam a dolgokat végig”. A történelmet csinálta ő is, mint sok ezer egyszerű ember, akiket külön-külön Debreczen Sándornéknak vagy másnak, együtt pedig úgy hívnak: a nép.

Bakó Endre

Elszabadult igekötők

Nemrégiben Bán Imre helyesen mutatott rá rovatunkban, hogy a le igekötőt gyakran hibásan használják egyesek olyankor is a befejezettség jelzésére, mikor a meg volna a helyes, vagy pedig az ige már önmagában is befejezettséget jelent, tehát az igekötő használata fölösleges.

Nemrég a televízióban bemutatott budapesti csillagvizsgálónkat. A bemutató és az intézet igazgatójával, munkatársaival való beszélgetés érdekes volt, de az igazgató többször is bejósolta a szuper-novák tevékenységét. Ha valami bekövetkezik, azt (rendszerint persze utólag) sokan megjósolják: ugye megmondtam?! régen mondtam én már!... stb. A bekövetkező ige be igekötője azonban az igazgató beszédében elszabadult, és illetéktelenül odatapadt a jósol ígérez, így kiszorította a jó helyéről a meg igekötőt. A jósol ige jelentése: jövendőt mond, előre jelez valamilyen bekövetkező eseményt. Ha az esemény valóban megtörténik (nem börtörténik), akkor a jóslat bevált (egy másik lehetőség a „bejósol” eredetere), si-

került az eseményt megjósolni. A be igekötővel legalább annyi visszaélést követtek már el az utóbbi időben, mint társaival. Már a munkát sokan beindítják (a megindítják, elindítják helyett). Beindítani ugyanis gépet, szerkezetet lehet. Ugyanilyen gyakori és helytelen a bepótol: sikerült bepótolnia a mulasztását. A pótol ige már önmagában is befejezettséget jelent, valamilyen hiányt kiegészít; kárt, mulasztást, késedelmet helyrehoz. Ide fölösleges a be igekötő, helyesen tehát sikerült mulasztását pótolnia.

Az elmúlt évtizedek egy fölösleges terméke az átbeszél, sőt átbeszélget ige egy új jelentésben. Ezek az igék is jók, ha abban az értelemben használjuk őket, hogy falon, kerítésen, árkon keresztül átbeszél, esetleg átbeszélget a másikhoz. Azt is szoktuk mondani, hogy egy órát átbeszél egyfolytában, egy egész délutánt átbeszélgetek. De ugyanez az ige a „megtárgyal, megbeszél” jelentésben teljesen fölösleges és hibás.

K. B.

Készülődés a megyei őszi tárlatra

A debreceni Déri Múzeumban és a Magyar Képzőművészek Szövetségének kelet-magyarországi csoportjánál a hagyományos megyei őszi tárlat megrendezésének előkészületei megkezdődtek. Mint ismeretes, a tárlatra mindazok küldhetnek képet, kik a képzőművészettel aktívan foglalkoznak és Hajdú-Bihar megye területén laknak. A szokásokhoz híven a tárlatra műfajonként öt darab képet lehet beküldeni 1966. október 10-én vagy 11-én, reggel 8 órától délután 4 óráig a Déri Múzeumba.

A korábbi gyakorlatnak megfelelően a beküldött anyagból zsűribizottság választja ki a kiállításra kerülő alkotásokat. A zsűri munkájának megkönnyítése érdekében a rendezőszer-vekragaszodnak ahhoz, hogy valamennyi alkotó készítse el műveinek jegyzékét, s azt a képekkel együtt adja le.

SOSZTAKOVICS MŰVEI DEBRECENBEN

60. születésnapja alkalmából

Sosztakovics Budapesten

(Jánosi Ferenc felv.)

Figyelemre méltó a barokk zenemű formák iránti feltűnő vonzalma. Nem csupán fiatalon, 14 éves korában komponált preludium sorozatot, hanem 1939-ben is 24 előjátékot, majd 1950-ben ugyiszintén 24 előjáték és fugával emlékezett Bachra, halálának bicentenáriuma alkalmából. Am ebben nem kromatikusan követke- nek a darabok, mint Bach örökéletű műveiben, a Jólhangolt zongora című kötetében, hanem előjegyzé- sek szerint. Ziganov ügyes átiratában, a preludium sorozat- tot Boris Gutnyikov a kitűnő hegedűművész vitte sikerre nálunk az 1963. január 24-i hangversenyén. Sosztakovics kiaknázta bőségesen a régi táncformára visszavezethető variációs jellegű passacaglia lehetőségeit is.

Még 26 éves korából való hírneves operája melyet 1960-ban átdolgozott nagy színpadi tapasztalataival s Katyerina I. néven a budapesti Operaház is bemutatta a tél elején. Ennek 4. és 5. jelenete közötti közzene éppúgy passacaglia, mint hegedűversenyének elemelő lassú tétele, mely Debrecenben 1965 márciusában keltett feltűnést. Ezt a hegedűversenyt, amely szédítő technikai nehézségeivel pró- bára teszi a világhírű hegedű- művészek technikai felkés- zültségét — már számos nyu- gati fővárosban, így többek között New Yorkban és Lon- donban is bemutatta Ojsztrah, a világhírű hegedűművész. Reméljük zongoraversenyével is rövidesen megismerkedünk. Gordonka koncertjét Mező László játszotta sikerrel a MÁV zenekar kíséretével.

Am Sosztakovics nemcsak a szakembereknek szánja művei tömegét. Mozgalmi dal, ope- ret, filmzeneik egész sora ke- rül ki a tolla alól. Szép gyer- mekek, jöjj ki a retré éppoly sűrűn felcsendül a gyermekek ajkán, mint a híres Békedala, a Találkozás az Elbán című filmzenéjéből. Mind ez mind a Feledhetetlen 1919 ugyiszintén Sosztakovics muzikájával vé- söldött be a nézők emlékezeté- be. Művei az egész világon el- terjedtek, és főleg Angliában méltányolják, ahol már 1958-ban diszkotortára avatta az oxfordi egyetem s 60. születés- napja alkalmából aranyérem- mel tüntette ki a Royal Philh. Society is a legnagyobb szov- jet zeneszerzőt, aki Debrecen- ben is ismert s valóságos klasszikus mesternek számít. **Sonkoly István**

Boda István versei:

Büvölet

Milyen jó, hogy a távolságban a mindenség is menedék, milyen jó, hogy a két szememben kagylóban tenger, tiszta ég, milyen jó, hogy a csendben áldott halk üzenetek zengenek, milyen jó, hogy az egész élet összeköt veled, teveled.

Füvek és fák, szőlők és vizek testvéreim, festvéreid. Közelségük mintha te volnál ízeiket kínál, édesít, a virágok, ha széthajolnak tenyered tájraik mindenütt, és amíg hajadról dalolnak az árnyéku is színezuist.

Tudom, az alkony veled édes beszédbe kezd s csak én tudom, ha elindulsz, ha jössz az utcán mért áll a szél meg felúton, csak én tudom, hogy hozzádérve miről beszél és mit beszél, s csak én tudom, hogy azután meg miért lett boldogabb a szél.

Tárgyakban, fényben s mindenütt, hol mozgás van egy vagy már velem. Nem akarod és nem tudsz róla ott vagyok egy-egy lépteden, én se tudom, de ahogy néha beszélnek úgy beszél a szám, mint hogyha halk, ideges, csendes mondataidat mondanám.

Büvölet? Lehet. Engem is már arcod, szemed, szájad büvöl. Csend van s a csend tündéri mélyén csak a te fényed tündököl, egy ölnyi asszonyi szép álom az sugárzik s míg titka nő láthatatlan emberi álmát benned formálja a jövő.

Asszonyi álmat kaptam én is, s ezen túl mindazt, ami kín és öröm; így kaptam belőled örök jószágom, feminin gyötrelmem, dacom, hú világom, hogy hozzád hűséges legyek; de jó, hogy vagy, de jó, hogy némán oltárodot tűzén éghetek...

No lám az ember nem is tudja, hogy ez meg az majd mire jó, mondjuk például milyen drága öröm lehet egy nagytó, egy kerek lencse, egy kerek kis, domború üveg; fent a nap vakít, itt lent meg összegyűjti egy-egy maroknyi pillanatot.

Persze az álom önmagából azt adja, ami gyermeki, de azon túl már fénykörébe titkát is odaképzeli, odaképzeli, mint a gyermek a nagytóüvegen át, hogyan nő s hogyan szűkül össze lencséje alatt a világ.

Gyerekek az erkélyen

Játszanak s észre sem veszik, hogy rájuk se figyel a világ, a világ csak rohan és csörtet, de a fény rajtuk hajlik át, s míg magasba emeli őket a tisztaságuk úgy ragyog, mint a hajnali ég, mikor már ölébe veszi a napot...

Darázs az ablakban

Egy darázs fönt az emelet nap-sütött erkélyére szállva megszokott és természetes mozdulattal bejött a házba. Fel-le kerengett még előbb aztán az ablakhoz csapódott, a fény felé, a fény felé repült és mindig úgy adódott,

hogy visszaverődött s ahogy feje rákoppant az üvegre csodálkozott, de szüntelen arra a tilos területre indult csak megszállott nehéz zuhanással, míg kint az édes szeptember adott keretet ehhez a furcsa szenvedéshez.

Csak figyeltem s amíg magamban csodálkoztam, hogy mily konok; benne az ösztönök, mint drága kipróbált és hű motorok dolgoztak nagy igyekezettel egy résnyi helyt találni még, ahonnan átszűrhető hozzá a megálmódott menedék.

Aztán elfaradt. Szárnya csendes rezgéssel hátra tapadt. Közelebb mentem, kint a kék ég vízében könnyű madarak lubickoltak, ő meg csak ott ült a bánat szinte ráfeküdt, úgy láttam sír és gömb-szemében egy könnyecsepp ragyog, mélyezüst.

Az ajtót jó szélesre tartam s mutattam: parancsolj nahát. Előbb az orrát összehúzta, majd megrántotta derekát s míg oldódott benne a kétség szárnya széjjelnyílt, mint a tág ejtőernyő s kerengve, zúgva a mélybe ejtette magát.

De csak egy percig, mert a kis test máris kisimult mintha csak annyi volna és annyi lenne, akár egy gyöngéd pillanatot, és kitalált s az ajtót túl már részegen föl-le úgy repült, hogy mire észrevettem volna a világ ezernyi kis dolga között végképpen elmerült.

A HALÁLTEKNŐ TIGRIJE

(SZATÍRA)

Búcsúzott a Halálteknő négytagú személyzete. Kétheti sikeres szereplés után lebontották a teknőt, a hengeralakú faalkotmányt. Nem tapsolható már a nagyérdemű közönség a henger falán végigszá- guldozó daliás motorosoknak és nem remeghetett a bekötött szemmel, kitért karokkal mögötte ülő szőke szépség életé- ért sem. Végeztek munkájuk- kal a tigris ápolói is. Az a tigris! Az ápoló személyzet sem volt megvetendő, a kisváros közönségének a gyengébb nemhez tartozó része naponta az arénába ledobott pompázó virágcsokrokkal is kifejezte együttérzését, háláját a két ápolónak, de hát az a tigris... az igazán pompás jószág volt. Ahogy az ápoló elmondotta az egyik este, fel az égre és a nagyérdemű közönségre vetve tekintetét:

— Dirrekt Afrikából hozat- ta a Népszórakoztató és a Halálteknő NV felelős vezetője, az igazgató úr.

Búcsúzott hát a személyzet. A nagyvendéglő teraszán terít- tetek vacsorára, az egy szál dróton lógó festett villany- körték élénk párizsiek színbe vonták a muskátlikat is. Gyö- nyörű volt minden és hangu- latos. Kék fényben ragyogtak a tálcaik és bennük a sülték. A dekorációs szenzációs ötle-

te pompás sikert aratott. A nagyvendéglő egység vezetője állt őrt a Halálteknő személy- zete mellett, leste minden kí- vánságunkat. Időnként eláb- rándozva nézett a szőke szépségre. Az a tekintet! Lobogott, lángolt a gyönyörű párizsiek színben. A hangulatos kék es- tét semmi nem zavarta. El- hangzottak a fontosabb bú- csúztatók. Most éppen a helyi köztulajdonban levő házak felelős kezelője készülődött torkát köszörülve, hogy méltas- sa a nagy eseményt, amely a köztulajdonban levő ház ud- varát érte a Halálteknő otlé- tével. Felállt, megigazította kék fényben villogó kezelőjét.

Akkor vágta le a nagyven- déglő teraszának ajtaját a pin- cér.

Az egység vezetője elkapta ábrándozó pillantását a szőke szépségről és rávetette a pin- cérre.

— Mit óhajt, kérem? — Vezető kartárs, a Halálteknő... a tigris — hebegett a pincér.

parászsa a kultúrotthon ajta- ját. Mintha nyávogna is. Az igazgató pedig nem tudja, ilyenkor mit kell tenni.

— Azt én sem tudom — je- lentette ki a vezető. — Min- den esetre itt semmiféle páni- kot ne csináljon, kérem. Még hogy nyávog — mondta méltatlankodva, aztán odalépett a Halálteknő személyzetéhez, az asztalhoz. Meghajította ma- gát.

— Kérem — mondta halkán a motorosnak. — Ugyebár a Halálteknőben ott volt egy tigris is, mint a nagy attrak- ció kísérője.

— Persze, persze — hagyta rá szórakozottan a teknős.

— Nem persze, kérem — hajította meg magát ismét a vezető. — Mivelhogy a sző- banforgó állat most kiszaba- dult és ugyebár egy kultúrot- thon igazgatótól nem várhat- juk el, hogy tigrisdiomár sze- repkörben is bemutatkozzék. — Mi-mi-mi?! — dadogott a motoros. Aztán felugrott. Nyomban társai is. Csapot-pa- pot hagyva rohantak, kabátjuk is a terasz párizsiek csempé- jére zuhant. Csak a szőke

— Kérem — a pincér na- gyot nyelt. — Most telefonált a helyi kultúrotthon igazgató- ja, hogy... Kiszabadulhatott a Halálteknő tigrise. Ott ka-

RÉSZEG VIRÁGZÁS

Raffai Sarolta *Részeg virágzás* című verseskötete újból csattanós válasz arra a gyanúsán hamis kérdésre: képes-e magyar, még hozzá fiatal költő Nagy-Budapest határain kívül — jelen esetben a Kalocsa melletti falucskában, Uszódon — eredeti költői világot teremteni. A költőnek a már korábban, folyóiratokból is megismert versei újból meggyőzhettek arról az egyébként kézenfekvő igazságról, hogy a lírai önkifejezéshez nem feltétlenül szükséges a pontatlan végigszámlálás a Váci utcán. A vékony, ötvenhárom verset tartalmazó füzet csak megerősíthet ebben a hitünkben.

A válasz persze — első kötetéről lévén szó — nem teljes kizárólagossággal pozitív. Végigolvasva a kötetet, mind egyik versből az anyag- és életszerűség friss, harmatos légárama csap meg bennünket. Képei, túlyomó többségükben, elevenek, szinte megfoghatók. Raffai Sarolta birtokában van a költői kifejezés alapvető eszközeinek. Csaknem kizárólag közvetlen környezetének valóság-elemeit építi verseibe, s bár ez a világ társaságának egyáltalán nem nevezhető, ahhoz bőségesen elegendő, hogy akár a leparányibb részlete is mind-mind a költői kifejezés eszközeül szolgáljon.

Am a verselés és a költészet közötti határvonal valahol mégis annál a kérdésnél húzódik: van-e a lírikusnak egyéni, eredeti közölnivalója. Raffai Saroltának van, — a kötet egésze ezt bizonyítja. Nincs szükség arra, hogy ellessa a mai falu, paraszti világ átalakulásának izgalmas pillanatait, mert benne él a folyamatban, s részéről nem áldozat, hogy felelősséget vállal a közösségért, hanem sorsszerűség, elhivatottság — vagyis természetes állapot. Ha naponta meg is kell küzdeni a fejlődésért, érdemes, mert a közösség boldogulása minél többet jelent számára. Ez élteti líráját, ez jut kifejezésre ebben a két sorban is: *Mig hinni tudok csak a létben: nem hagyom elveszni magam.*

Három ciklusra oszlik a kötet, s a sorrend szerint a költő mind szélesebb horizontok közé helyezi ember és világ kapcsolatát. Így az első ciklusban kap helyet leginkább a kimondottan női, aszsonyi mondanivaló.

Többnyire sikerrel próbálkozik a népi hangvétellel is. Az ebben a szellemben fogant versei jó példái a népköltészet termékenyítő hatásának. Osi népi hiedelmek, sámán-rigmusok rezonálnak ebben az egyetlen sorban: *Óregasszonyt kering a füst.* A népies könyvedség máshol Garcia Lorcat juttatja eszünkbe, de itt sem utánézésről, inkább a látásmód rokonságáról van szó.

A kötet — mint az első kötet általában — nem mentes az indulás sutaságától, botladozásától sem. Néhol feleslegesen halmozza, túlbonyolítja a képeket, azok szinte kilógnak a vers egészéből. A költői ráérzést nem egyszer a csínáltság helyettesíti: *Kiforgatd magamból, mint kemény spirálba rendelt fonalat a gépkar.* A harmadik ciklus, a *Tisztító eső* jó néhány verse pedig arra bizonyítja, hogy a

logikus, érzéletes képekkel megszerkesztett költői látás nem mindig tud látomássá forrosodni. Leginkább tapasztalni ezt az *Autóbusz két állomás között* című versben.

Összegezés illenék a kritika végére. De az alapozás egyetlen mondatlalt is áttekinthető: Raffai Sarolta szilárd talajra, a mindennapi valóságra építi költői világát. A távlatok tehát ígéresek, akkor is, ha itt-ott zavar is még a romlandó anyag. A költő a modern költészet egyik legszebb célkitűzését vállalja: az apró, hétköznapi dolgok, történetek összefüggésében megsejtetni a végtelent, az egyetemes emberit. Tehetséges eltökéltsége garantálja, hogy a „Részeg virágzás” jözzön, de mindig felfedező szenvedéllyel érleli gazdag termését. (Magvető Könyvkiadó, 1966.)

Hatvani Dániel

Bocsánat, de...

Vannak felháborító és elgondolkodtató esetek. Az Egyetemi Élet szeptember 22-i számában például olvasom, hogy egy morózus és magát meg nem nevező glosszairó mire ragadtatja magát. Az még csak hagyján, hogy a KLTE Pedagógiai Intézetének egyik ismert tanárát csak úgy leadjunkusozza, elvégre nem kívánhatjuk mindenkitől, hogy huszonegyhárom éves korára megtanuljon tisztességesen viselkedni. Szóval ezen még a lelke rajta, bár úgy sejtem, hogy valamikor ez az anonyim emberke is tanult pedagógiát, s talán még jelesre is vizsgázott belőle. Mondom, ez még mind hagyján, ez a szubjektív legfeljebb gusztustalan, de az már mégis csak több mint személyeskedés, ahogyan ilyen kijelentésekre ragadja magát: „A tolokodó elégedetten, öntellen húzta mosolyra a száját.”

Hát kérdem én, ne álljon meg az ember esze, hogy milyen egyetemi oktatóink vannak nekünk azon a Kossuth Egyetemen? Mert figyeljék csak: tolokodó, öntelt, gúnyos — hiszen mosolyra húzza a száját —, másokat letapos, eltípor, hátralök sít, stb. Es ez az oktató még csak adjunkus! Következzék? Te jó isten: milyenek lehetnek ott a professzorok?

Vagy még talán mégis a glosszairó tévedett? — Vagy a szerkesztő, amikor helyt adott ennek az írásnak? — Mert igaz, hogy valaki morózus vagy nem morózus, az kedélyállapot dolga. De ha valaki újságot ír, de ha valaki nyomtatásban is nyilvánosság elé ohaítójok, gondoljon olykor arra, hogy van eлика is a világon! Újságíró eлика, ami mindannyiunkat kötelez. Elvégre ezért merészkedtünk erre a pályára. Csak ez a merészség sohase téveszthető össze a lilliputi szabályvilágotatással, a rosszindulattal s főleg nem a pökhendiséggel. Alázat, gyerekek — volna kedvem mondani, dehát kivel vitatkozzék az ember?

Boda István

szépség maradt. A nagyvendégül teraszának kék fénybe vont színtere tántorgott az ürességtől. A belső terem valamennyi kedves vendége is ke-reket oldott. Mert ki tudja, az a tigris, lehetséges, hogy nem csupán a kultúrotthont célozta meg. És ugyan, kinek van kedve ilyen hangulatos este egy forróégy-övi döggel találkozni.

Eppen német társalgási tanfolyamot tartottak a kultúrotthonban. Az igazgató személyesen ellenőrizte az udvariassági formulák elsajátításának fokát és a német nyelvtanáró blúzának kivágását. Érthető meglepetéssel állt fel az asztal mellől, amikor megpillantotta a Halálteknő személyzetének három, eléggé zilált külsejű férfi-tagját. A párizsiek fénytől, a vacsorától és a tigrisüktől megfosztott személyzet a hosszú, rémült futástól ellépelve tekintett szét a tanteremmel átalakított tánchelyiségben.

— Hol az a tigris? — kérdezte végül a személyzet feje, a motoros.

— Miféle tigris? — érdeklődött udvariasan az igazgató.

— A Halálteknő tigrise. A mi tigrisünk. Most kaptuk az értesítést...

A társalgás résztvevői közül többen idegrohamot kaptak, a tanárnő ernyedt testtel egyenesen az igazgató kulturált és most szinte kéjesen hullámzó mellkasára omlott.

— Valami izetlen tréfáról lehet szó — summázta aztán véleményét az igazgató, amikor megtudta, miként rohant el a Halálteknő személyzete a nagy-

vendéglőből. — Kérem, mi itt éppen a német nyelvet tanulmányozzuk, ugye kedves tanárnő — nézett le a pilláit rebesgető, éledő hölgyre — amikor Önök beléptek e helyiségbe.

Közben megcsörrent a telefon.

— Igen kérem, itt az igazgató — mondta határozottan a készülékbe és meghajolt. — O, hát maga az? Igen? Hát ez nagyszerű. Köszönöm, báláson köszönöm. Természetesen kérem.

— Hát uraim — fordult aztán a Halálteknő három főre apadt személyzetéhez. — Ugyebár önöknek most félbe kellett hagyni a vacsorájukat. A nagyétterem vezetője most telefonált nekem, hogy várja az önök visszatérését. A tigris a ketrécében ül és az szintén várja önöket. A kellemetlen, vaskos és szerföltött izetlen tréfiért pedig elnézésüket kérem. Városunk lakossága velem együtt elítéli az ilyesfajta kellemetlenkedést. További kellemes szórakozást kívánok önöknek.

— Széttépem, ha megtudom, ki volt az a hülye! — így foglalta össze véleményét a Halálteknő személyzetének feje, a motoros. — Most már tényleg menjünk vissza a vendéglőbe. Remélem, a vacsorát melegen tartották.

A nagyvendégül egyszemélyi felelős vezetője ezalatt már ott ült a szőke szépség oldalán, egészen veszedelmes közelségben a szőke kontyhoz hajolva suttozott, ám egy pillanat alatt felugrott, amikor belépett a személyzet.

— Szép kis város, mondhatom — a motoros egészen le volt törve. Aztán röviden beszámolt a történetekről.

Tíz perc múltán újra előttük párolgott a kék fényben pompázó sült.

— Fizet! — a motoros vacsora végén a pincért szólította. Belső zsebébe nyúlt, aztán meghökkenve a külsőbe. Átkutatta a kabát minden zsebet, majd a nadrágját is. A pénztárcának nyoma sem volt. A pincér egyre komorabban várt, majd fagyosan közölte, hogy megkérdezi a vezető kartársát, mit tegyen jelen esetben. Szólt a csaposnak is:

— Csak vásári népség ez. Még meglógtak volna fizetés nélkül. Tartsd szemmel őket, míg jövök.

A Halálteknő személyzete búsan ült az asztal mellett. Nem valami nagy jóvedelemmel rendelkeztek, a pénztárcá eltűnése veszedelmes következményekkel járhatott. A vezető sem tudta, hogyan adja a Halálteknő értésére, hogy a summa befizetése ügyebár... Magyaránkodását a pincér szakította félbe:

— Megvan a pénztárca! Most telefonált a kultúrotthon igazgatója, hogy valaki oda tette be, azzal, hogy egy kicsiny motor és egy tigris pontos, kicsinyített mása volt a tárcában, tehát csak a Halálteknő hagyhatta el.

— No lám — mondta a motoros — azért csak rendes népség lakja ezt a városkát.

— No lám — mondta a pincér — csak rendes emberek ezek.

— No lám — mondta az egyszemélyi felelős vezető — csak nyereséggel zárom ezt a vacsorát.

A Halálteknő, immáron teljes személyzete érzékeny búcsút vett a párizsiek fénybe vont terasztól, a vendéglőstől, a vendéglős pedig különös tekintettel a szőke szépségtől, aztán a teknő felkerekedett.

A kultúrotthon igazgatója éppen ott tartott, hogy a német

nyelvtanáró után számot veszen az elmúlt negyedévi kulturális program teljesítésével is. Szépen fogalmazott jelentést írt a Feleltes Szervnek. Ekkor lépett be a négyfőnyi személyzet nagy-nagy hálával a tekintetében. Az igazgató ezt természetesen nem vette észre. Kicsit meglepődött a váratlan és megismételt látogatáson, de mindjárt helytel kinálta a Halálteknő és megkérdezte, mivel állhat rendelkezésükre?

— Mivel? — A Halálteknő feje kimeredt tekintettel nézte az igazgatót. Aztán felhőrdült: — Hát itt már mindenki azt hiszi, hogy bennünket bármilyen árt lehet rázni?! Hát azt hiszik, hogy hülyék vagyunk? Hol az a pénz, te nyomorult?!

... A kultúrotthon igazgatóját a kék fényben rendezett vacsora után két hét elteltével elbocsátották a helyi kórház sebészeti osztályáról, ahol igen gondos ápolásban részesült. Az elbocsátás után rendszeres kezelésre jár mind a mai napig az idegosztályra. Rebesgetik, hogy az igazgató nagy állagytűlölő hírnévnek örvend, különösen, ami a trópusi, forróégyövi állatokat illeti. Továbbá rebesgetik, hogy a Halálteknő személyzete dührohamot kap minden váratlan telefonálás esetén. Azt is mondogatják, hogy valaki csupán ártatlan tréfát akart üzni az igazgatóval, de tény, hogy a pénztárca komolyan eltűnt.

Minden esetre a helyi nagyvendégül új címet választott magának, miszerint ivó lett a Halálteknő tigriséhez. Ott mondták el ezt a históriát is a kissé már megkopott, de még mindig szép párizsiek fényt hínó, egy szál dróton lógó vilnylanykörték alatt, két liter csongrádi vörös között.

Sütő Gyula

A mosoly országa

Marcali Kiss Zsuzsa és Albert Miklós A mosoly orszá-gában

Egy hét múlva újabb premier lesz a Csokonai Színházban, az Optimista tragédia bemutatása után Lehár Ferenc világhírű operettje. A mosoly orszá-ga kerül a közönség elé. Az elő-adás egyik érdekessége, hogy operaénekesek alakítják a szerepeket, mintegy ezzel is hangsúlyozni akarja a színház a muzsika fontosságát és szerepét.

A másik érdekessége az elő-adásnak, hogy ismét színpadra lép néhány új tagja a színház-nak. Közülük ismerkedünk most hárommal.

Marcali Kiss Zsuzsa

Pénteken este A mosoly országa premierjén életében elő-ször áll majd igazi színházi színpadon egy fiatal énekesnő, aki mindössze 21 esztendő. S ráadásul nem is a karban hátul néz majd szembe a fényvel és a közönséggel, hanem fősze-

repet alakít, Mi figuráját kelti életre.

Tizenhét esztendő volt, amikor Varga Pál, az Operaház karnyaga meghallgatta és azóta tanul énekelni Németh Annánál, a kiváló énekesnőnél. Közben dolgozott, úgy tanult. S a tanulás nem volt hiábavaló, a gyerekkori vágy, hogy énekes legyen, megvalósult.

— És most elégedett?

— Elégedett vagyok és félek.

— Mitől?

— Nagyon nehéz munkát vállaltam. Első szerepem a színpadon olyan, ahol nemcsak énekelni kell, hanem beszélni és táncolni is. Más egy dalt előadni a pódiumon és más egy figurát teljes emberként életrekelteni.

— Melyik a nehezebb, a tánc vagy a beszéd?

— A tánc...

— Örül a szerepnek?

— Operaénekesnek készülök, nem is érdeklődtem soha az operettek iránt. De ez a Lehár-muzsika oly csodálatos, hogy valósággal lenyűgözött. Örülök, hogy énekelhetem.

— Vágyak? Álmod?

— Az álmod mindig nagyok, de én először sok kis szerepet szeretnék énekelni operákban, hogy a színpadot és a színpadi zenét megszokjam. Drámai koloratur énekesnő vagyok, ilyen szerepekre készülök.

— És a közvetlen feladatok?

— A Mahagonyban veszek át egy kis szerepet, a Carmenben Frascsitát és készülök a Don Juan Zerlina szerepére.

Albert Miklós

Talán be se kell öt mutatni már a debreceni közönségnek. Hiszen életében először az elmúlt évadban olyan szerepben aratott nagy sikert, mint a Píllangókisasszony Pinkerton-ja. És hallhattuk a Mahagonyban is Jack szerepében. Ez persze azt is jelenti, hogy nem új tag a színházban. De sorsát kevesen ismerik.

— Igen, lényegében 1965. november 1-el kerültem a Csokonai Színházhoz.

— Honnan?

— Az Operától. Ott énekeltem a karban 1964-től.

— És azelőtt?

— Dolgoztam. Voltam hentes, voltam kazánfűtő. Munkám mellett és a család mellett kezdtem el tanulni Feleki Rezsónél 1962-ben. Három esztendő múlva felvettek az Operához, azóta csak énekelek.

— Hogy került Debrecenbe?

— Írt valaki Kertész Gyulának a rendezőnek, hogy hallgasson meg. Papírt kaptam, Rubányi igazgató úr meghallgatott. Aztán még egyszer meghallgattak, a színház vezetősége, de ez már valóságos verseny volt, hiszen hárman énekelünk, az egyik Varnaus Tibi volt, akivel együtt kerültem ide.

Beszélgetés

a Csokonai Színház

új tagjaival

— A felsorolt szerepeken kívül énekel itt mást is?

— Igen. A Cigánybáró főszerpét a szabadterin.

— Akkor már nem új az operettszerep?

— De nehéz. Most például beszélni tanulok.

— Beszélni?

— Iger. Az énekes fej-és orr-rezonanciával dolgozik, a színész mellreazonanciával. Ezt is újra kell tanulnom.

— Mire készül emellett?

— Turiddu-t énekelem a Páraszbecsületben és Radamet az Aidában. És ez a legérdeke-sebb abban, amit elmondhatok.

Kaszás Anni

Az ő neve nem szerepel a színlapon, a tánckar tagjai ritkán kerülnek oda nevük szerint. Pedig Debrecenben is és más színházaknál is egyre nagyobb szerepe van az operettekben a tánckarnak. A debreceni kar új taggal gyarapodott.

— Nyolc éves korom óta táncolok. Az Állami Balettintézetben tanultam, s mikor ott végeztem, akkor szerződtem a győri színházhoz.

— Mit táncolt?

— Ott opera nem volt, így lényegében operettekben táncoltam. És játszottam.

— Játszott?

Kaszás Anna a Tűzijáték női főszerepében Győrben

— Igen. Énekes, táncos szerepeket, szubrett szerepkerben. A legnagyobb szerepem a Tűzijáték női főszerepe volt.

— Mit táncolt még?

— Táncoltam. Főleg a karaktertáncot szeretem s ide Debrecenbe az is vonzott, hogy operákban is táncolhatok. És koreográfiát is készítettem már, az elmúlt szezonban a János vitez-hez és a Csacsifogat-hoz.

— A mosoly országát szereti?

— Nagyon. Negyedszer találko-zom vele, már így aztán nem is ismeretlen számomra.

— Pénteken premier. A mosoly országa újra elindul a debreceni közönséghez. És benne három színész is bebocsátást kér a közönségtől.

B. J.

Figyelem!

Gyümölcsfacsemeték,

bokor-,

futó- és magostörzsű

rózsák,

valamint gömbakácscsemeték nagy válozatszeben kaphatók öszi szállításra.

Cím: Dolgozok Tsz

Kondoros,

Békés megye.

JOGI TANÁCSOK

Termelőszövetkezeti tag üzemi balesetből származó kártérítési követelése

Több olvasónk felveti a kérdést, hogy a termelőszövetkezeti tag az őt üzemi baleset folytán ért kártérítési igényét milyen jogszabály alapján érvényesítheti?

A munkáltatónak az üzemi balesetért fennálló anyagi felelősségét az idő szerinti a Munka Törvénykönyvének megfelelő rendelkezése szabályozza. Eszerint a mezőgazdasági termelőszövetkezeti tag és annak a közös munkában részt vevő családtagja az üzemi balesetből származó kárának a megtérítését olyan feltételek mellett követelheti a termelőszövetkezettől, amilyen feltételek mellett a munkaviszonyban álló dolgozó érvényesíthet hasonló igényt a munkáltatójával szemben.

Az újabb jogszabályalkotó a fejlődés menetében nem bővíteni, hanem fejleszteni, bővíteni kívánja azoknak a viszonyoknak a körét, amelyekben a termelőszövetkezeti tagok és a munkaviszonyban álló dolgozók azonos elbírálás alá esnek.

A mezőgazdasági termelőszövetkezeti tagok üzemi baleset folytán elszenvedett káruk megtérítését tehát a munkavállalókra vonatkozó rendelkezések megfelelő alkalmazásával követelhetik a mezőgazdasági termelőszövetkezettől.

Eszerint pedig a vállalat (munkáltató) köteles megtéríteni a dolgozójának azt a kárt, amely a dolgozó életének, egészségének vagy testi épségének a munkaviszonya keretében történt megsértésével kapcsolatban keletkezett.

E felelősség alól a munkáltató csak akkor mentheti ki magát — vagyis akkor nem felel — ha bizonyítja, hogy a kárt működése körén kívül álló elháríthatatlan ok vagy kizárólag a károsult dolgozó elháríthatatlan magatartása okozta.

Bűncselekmény-e a siremlék meggyalázása?

M. B.-né esztári olvasónk kérdi, hogy a temetőben a siremlék elcsúsztatása, beszipkítása kimeríti-e a becsület sértés bűncselekményét vagy egyáltalán büntetően- és milyen címen?

A Büntető Törvénykönyv vonatkozó rendelkezése szerint a halottnak vagy emlékének a meggyalázása bűncselekmény és büntető.

A halott ember nem személy már — a tulajdonságairól, magatartásáról, a társadalmi környezetében kialakult értékeit csupán az emlékéhez fűződik —, ebből következik, hogy az emléke ellen elkövetett támadás tulajdonképpen nem rágalom, hanem becsület sértés.

Az ilyen cselekmény elkövetési magatartása azonban igen közel esik a becsület sértő bűntettekhez, emellett közvetve — a hozzátartozók becsületét is érinti.

Ezért a becsület sértő jogi védelmenek a keretében szabályozza a Büntető Törvénykönyv a haltnak az emléke ellen intézett támadásokat is — és külön büntetni rendeli a halott emlékének szolgáltatására rendelt tárgyakat —, különösen a siremlék meggyalázását.

A saját és özvegyi nyugdíj alakulása munkaviszony létesítése esetén

Üz. F. Gy.-né hajdúszoboszlói olvasónk írja: kettős címen élvez nyugdíjat, espedig saját jogán — a saját munkaviszonyából kifolyólag —, és özvegyi jogon a férje munkaviszonyából kifolyólag. Most elhelyezkedési lehetősége van, és az a kérése, hogy ennek elváltása esetén megszűnik-e a nyugdíja?

A vonatkozó jogszabályi rendelkezés szerint a nyugdíj folyósítása munkaviszony létesítése esetén attól függ, mennyi a nyugdíjas keresete, jövedelme.

A rendelkezések szerint ugyanis a nyugdíjasok ellátásukra általában akkor tarthatnak igényt, ha keresetük, illetve egyéb jövedelmük nem ha-

ladja meg a havi 500 forintot.

Ha tehát a nyugdíjas — adott esetben olvasónk — csak annyi munkát vállal, hogy az ebből származó munkabérenem több 500 forintnál, a nyugdíját változatlan összegben továbbra is megkapja.

Ha azonban olyan munkaviszonyt létesít, amelyben munkabérenem az 500 forintot meghaladja, nyugdíjának azt a részét, amelyet saját jogán kap, mindaddig szüneteltetik, amíg ez a munkaviszony, illetve többletkereset fennáll.

Az özvegyi nyugdíját azonban ez idő alatt is teljes összegben folyósítják.

Az özvegyi jogon megállapított nyugdíj folyósítása ugyanígy — ha az özvegy saját jogú nyugdíját nem kap — nem esik korlátozás alá.

Felbontható-e az örökbefogadás az örökbefogadó halála után és mi ennek a következménye?

K. J.-né nagylétei olvasónk az iránt érdeklődik, hogy ha az örökbefogadó meghal, jogutóda megtagadhatják-e az örökbefogadást, mert azt a felvilágosítást kapta, hogy az örökbefogadó halála után az örökbefogadást bírói úton felbontani nem lehet. További kérdése az, hogy ha ez a felvilágosítás nem helyes, és a bíróság az örökbefogadást felbontathatja, úgy az örökbefogadót az örökbefogadó gazdaságában végzett munkája ellenértékét kitől követelheti?

A Családjogi Törvény valóban tartalmaz olyan rendelkezést, hogy az örökbefogadást bírói úton az örökbefogadó halála után felbontani nem lehet, ez a rendelkezés azonban nem vonatkozik azokra az esetekre, amikor az örökbefogadó a szerződés felbontása iránti szándékát már életében kifejezésre juttatta. Ilyen esetben jogutóda is megtagadhatják az örökbefogadást, ha bizonyítani tudják az örökbefogadónak kifejezésre juttatott megtagadási szándékát és azt, hogy ennek érvényesítésében az örökbefogadó haláláig akadályozva volt.

Ilyen esetben lehetséges, hogy az örökbefogadó helyébe lépő jogutóda az örökbefogadást bírói úton való felbontása iránti perbe önként belépjen és az örökbefogadó által előterjesztett kereseti kérelem értelmében a pert tovább folytassa.

Ha pedig az örökbefogadást a gyámhatóság vagy — valamelyik fél kérésére — a bíróság ítélettel felbontja, a felek közötti családi kapcsolat és a vele járó jogok megszűnnek.

Ilyen esetben az örökbefogadó gazdaságában huzamosabb időn át végzett olyan munkálmazás vagy becsület sértés, amely különben ellen-szolgáltatás nélkül maradna — az örökbefogadót különösen, ha a munka tartalma alatt vagyoni szaporulat is keletkezett —, megfélelő díjazást követelhet az örökbefogadótól, illetve jogutódaiktól.

Felhívás!

A rendőrség őrzetében van a fényképen látható Gubányi József (szül. Nyiregyháza, 1928. március 12. anyja: Varga Zsuzsanna) Zagyvapálfalva, Lenin utca 1. szám alatti lakos.

Nevezett 1966 februárjában az ország különböző városában, községeiben, többek között Hajdú-Bihar megyében is csalásokat követett el, ismeretlen egyének sérelmére, Bajzát Bertalan és Wolf Ferenc árneveket használt.

A Hajdú-Bihar megyei Rendőrfőkapitányság büntetői osztálya felkéri azokat, akiknek sérelmire a jelzett személy bűncselekményét követett el, s még eddig nem közölték, feljelentésüket tegyék meg Debrecenben, Kossuth utca 20. szám alatt a fődíszlat 18. számú szobában.

Segítség, támasz, megoldás

Akiknek munkahelyük is otthon van

Ha valahol, hát a többgyermekes családoknál van szükség a második fizetésre — a feleségre. De éppen a többgyermekes anya tud a legkevésbé munkát vállalni. Ennek oka egyszerűen a több gyermek nevelésével járó sok-sok munka, másrészt a gyermekek bölcsődéi, óvodái, napközis elhelyezésének gondja, illetve bizonytalansága.

Mi akkor a megoldás? Olyan munkalehetőségek biztosítása, amely keresetet nyújt az anyának, de nem jár egész napos, kötött elfoglaltsággal, tehát a négy-hat óras foglalkoztatás és a bedolgozó rendszer.

SEGÍTSÉG: A NAGYMAMÁNAK

Égcsínkék alapon, fehér, zöld, sárga, piros színű szálak ölelköznek kedves, szép virágmintát alkotva. A kötőtűk szaporán villognak, Szlovák Béláné fehérkendővel borított öléből fog-yogy a pamut, a kesztyű pedig szemlátomást növekszik.

Szlovák Béláné kezéből zidik esztendeje kerülnek ki a

Szlovák Béláné: a nyugdíj után is szeretnének még dolgozni

szébbnél szebb norvégkesztyűk, hogy egy szovjet kislány, vagy egy angol fiú kezét melegítsék.

— Hogyan került a bedolgozók közé?

— Őt gyermekem van, tíz évvel ezelőtt iskolás, óvodáskorúak voltak, nem mehettem el ennyi gyermek mellől dolgozni. De szerettem volna valamit csinálni a háztartáshoz. Érdeklődtem itt is, ott is, így jutottam el a háziiparihoz. Nagyon megszerettem ezeket a kesztyűket, szinte már hiányos lenne a berendezés, ha nem lenne a házban néhány színes norvégminta kesztyű.

— Mennyit lehet keresni a kesztyűkötéssel? Jelentős pótlás volt-e a családi kasszában a feleség keresete?

— Nemrég számoltuk ki a nyugdíjajánhoz — mert februárban már én is nyugdíjas leszek, nemcsak a férjem —, hogy átlagosan egy évben megkerestem a 9-10 ezer forintot. Egy ilyen összeg hogyan lett volna segítség öt gyermek mellett! És ezt a háztartás, mosás, főzés, vasalás, takarítás és öt gyermek nevelése mellett kerestem meg.

— Mikor ért rá dolgozni?

— Hajnalban, késő este, néha éjjel, ahogy lehetett. Ha hamar elkészíthető ebédet főztem, délelőtt is kötettem, délután pedig beültem a szokott helyemre, a kanapéra és a kócs közben hallgattam meg a gyerekek leckefelmondását. Már a hozzánk járók is megszokták kezemből a kötést, s nem veszik zokn, ha beszélgetés közben mozognak a kötőtűk. A gyerekek megnöttek, már csak kettő tanul. A legnagyobb lányom férjhez ment, két kis unokám van. Most a kisebbik, a hathónapos Tamás ágya mellett kötögetek, ha alszik. Itt van nálunk napközben, mert a bölcsődében nincs hely. A nyugdíj után sem hagyom abba a munkát, szeretnék még ötszáz forintért tovább dolgozni.

— A nagymama dupla hasznos, „hajti”: pénzt keres és vigyáz az unokára. Veje, lánya nyugodtan dolgozhatnak, van aki ügyeljen a gyermekekre.

Kovács Zoltánné: meg is látogattak a szövetkezetből...

TÁMASZ: A TÖBBGYERMEKES ANYÁNAK

Három kisgyermek édesanyja Kovács Zoltánné. A legkisebb, Zsóka még a kis ágyban rugaldozik. Kilenchónapos mindössze, a középső Attila, mint a tűz olyan eleven. Fekete szeméi huncut fényben csillognak. Négy éves. A legnagyobb iskolában van. Harmadikos. Lehet velük elég gond, munka, fáradtság.

A konyhában, az ablak alatt áll a varrógép. A fedele nemigen kerül rá soha. Mintha most is indulásra készen állna a tűje. A varrnivaló valóban rajta van, fehér szalvétába csomagolt gézhalom.

— A BIOGAL-nak készültünk belőle zsákokat — magyarázza Kovács Zoltánné — tegnap hoztam ki háromszázat. Az exportra való hímzett ruháskálkál elkészültünk, most ezt kaptuk. Nem nehéz munka, megy szaporán. Két nap alatt megvan a háromszáz, az kilencven forint. De ha nagyon szorítom, egy nap alatt is megvan.

— Mióta dolgozik a szövetkezetnek?

— 1964 február óta. Az előtt besegítettem egy varrónőnél, de nem bírtam. Vagy nagy hajrá volt, vagy nem volt munka. Ez sokkal jobb. Kihunom a varrnivalót és akkor csinálom meg, amikor akarom. Nem hajti senki. Délutánonként kiviszem a gépet az udvarra és a jó meleg napon varrok, meg este, ha elcsendesül a ház, vagy kora reggel.

— Mennyit keres?

— Amikor megszületett a kislányom, a három havi átlagos kilencszázötven forint volt. Seholy sem keresek én többet, hiszen képzettség nélkül hová mehetnék? És mi lenne a gyerekekkel, a háztartással akkor? Ez így nagyon jó, aki szeret dolgozni kereshet. És mindent úgy kapunk, mint az üzemi. Szülőkör öthónapig megkaptam a kilencszázötven forintot, aztán 600 forint szülei segélyt. Meg is látogattak a szövetkezetből, ami nagyon jól esett. Mikor Attila született nem kérdezte senki tőlem, nincs-e valamire szükségem. Nyereségszedsédt is kaptam, 400 forintot. S mindemellett az a kedvesség, emberség, ahogy odabenn fogadják az embert.

Kovács Zoltánné keresetével a nagy szükség és a családunk. Férje villanszerelő, fizetése nem sok egy hattyú — a nagymama is velük él — család ellátására, ruházkodására. De Kovács Zoltánné a kereset mellett a legtöbb házi-

asszonynak hiányzó érzést, a közösséghez való tartozást, a közösség gondoskodását is megkapja a szövetkezetből, amely biztosságot, öntudatot ad.

MEGOLDÁS: A GYENGE EGÉSZSÉGŰ ASSZONYNAK

— Nem tudok olyan korán felkelni, hogy Gizi ne a pincéablak előtt lássam varrással a kezében — mondja Botos Gizella egyik szomszédja.

— Akármilyen későn jövök, Gizi még világos van. Na, még mindig zakatol a masináján, gondolom — mondja a másik.

En is munkaközben találok. Már sötét van, de dolgozik, hogy legyen pénze vasárnapra, ha meglátogatják a gyerekek...

Botos Gizella elvált asszony. Szerencsétlen házasságából a nevet sem akarta megtartani. Négy gyermek édesanyja. Gyermekei intézetben vannak. A válás után súlyos idegbetegséget kapott, kórházba került, a gyerekek intézetbe. Most albertletben lakik, még mindig nem olyan egészséges, hogy nehéz munkát vállalhasson. Ezért szeretne bedolgozó lenni. Még nem sikerült, csak alkalmakra, nyáron a háziipari-nak hímzett gyerekruhát, varrt napozót, most a Minőség Szabó Ktsz exportra készülő női ruháin dolgozik.

— Nagy segítség lenne a véglegesítés, hiszen rendes keresetbe jutnék. Ezt a munkát el tudnám látni, hiszen akkor csinálom amikor akarom, amikor jól érzem magam. Ha egyik nap beteg vagyok, a má-

Botos Gizella: rendes keresetbe jutnék...

sik nap „rühözök”. És így a négy gyerek is nálam lehet egyelőre legalább a szünidőben, az ünnepeken, amelyeket ők is, én is olyan nagyon várnak.

» «

További keresetkiegészítési lehetőség a nyugdíjas nagymamának, segítség a háromgyermekes anyának, biztos kereset a gyenge fizikumú beteg asszonynak, ez a bedolgozó rendszer igazi haszna. S még milyen sok ilyen helyzetben levő asszony lehet Debrecenben, akiknek ugyanilyen áldás lenne a bedolgozás lehetősége. Idézném és ajánlanám az illetékeseknek, Kozma János a Debreceni Háziipari Termelőszövetkezet elnökének a szavait: „Munkánk van elegendő, sőt köthetnénk még több szerződést, ha bővíthető lenne a raktárhelyiség és a munkaát-vevőhely, mert munkára jelentkező volna bőven.”

Juhász Judit

Dolgozókat alkalmaznak

Futballcipők javításában jártas szertáros keresünk kezdő fizetésű feltétel nélkül délutáni beosztásra. Ajánlatokat „Mosni nem kell” jellegre a kiadóra kérjük. Képesített könyvelői vizsgával rendelkező férfi munkaezt felvez az MHS megyei elnöksége anyag-gazdálkodói munkakörbe. Villanyhegesztőket és lakatos szakmunkásokat felvez a Vasipari Vállalat Debrecen, Tüzér u. 4. MH 257.

Allandó és időszakos traktorosokat azonnali belépéssel felvezünk. Debreceni Gépjármű Altonás, Kismacs. MH 260.

EM Hajdú-Szabolcs megyei Tégla- és Cserépipari Vállalat építészeti és vezetékes kőműves, ács, vasbeton-szerelő szakmunkásokat és építőipari segédmunkásokat felvez, jelentkezés Debrecen, Arany J. u. 33. hétéfn, kedden és szerdán 8-10 óráig.

Villanszerelő, esztergályos, hőtechnikai műszerész, vagy órák, központi fűtészerelő, vizsgázott középiskolai, gyakorlati gépalkotás szakmunkásokat, fiatal gépész-technikust azonnali belépésre keresünk. BIOGAL Gyógyiszergyár Debrecen, Pallagi út 3-5. MH 245.

A MÁV Debreceni Járműjavító Üzemi Vállalat alkalmaz lakatos szakmunkásokat. MH 250.

Kőműves szakmunkásokat és segédmunkásokat felvez a Mezőgazdasági Technikum Tangazdasága Debrecen, Pallag. MH 251.

Építészeti beretűújítási körzetbe felvezünk. Felvetelre személyesen, önéletrajzzal lehet jelentkezni a vállalat főmérnökénél. Ugyancsak felvezünk ügyes szakmunkásokat. Jelentkezés a H.-B. m. Tanács Építőipari Vállalat Debrecen, Simonffy u. 34. sz. alatt. MH 237.

Hungária Műanyagfeldolgozó Vállalat 2. sz. gyáregysége felvetelre keres szerszámkészítő, esztergályos, maros és gyaltal szakmunkásokat. Jelentkezés a gyáregység munkatáji osztályán Debrecen, Hévíz u. 16. Autógn és villanyhegesztőt felvez a Debreceni Gázmű. MH 240.

Nyugdíjas anyáknak nyújtó megváltozott időre felvez ipari vállalat. Ajánlatokat a hirdetőbe kerjük leadni, Vörös Hadsereg utca 43. sz. alá „Anyagkönyvelő” jellegre. MH 226.

Kőműves, kubikos brigádokat, kőműves, ács, tetőfedő, szigetelő, karbantartó-lakatos szakmunkásokat, kubikosokat és építőipari segédmunkásokat azonnali felvezünk. Vidékieknek tanácsigazolási szükséges. Jelentkezés a H.-B. m. Tanács Építőipari Vállalat Debrecen, Simonffy u. 34. sz. alatt. MH 210.

Országos Söripari Vállalat felvetelre keres betanított és segédmunkásokat allandó munkára. Munkásszállás van. Jelentkezés Budapest X., Maglodi út 17., munkaelegazsákolódás. MH 3051.

A Megyei Tanács Kórháza felvez határozott időre vizsgázott felvetelt és fűző szerelmunkásokat. Jelentkezés a műszaki csoportnál, Bem tér 13.

Polgári Járásai Tanács V. B. mezőgazdasági osztálya pályázatot hirdet mezőgazdasági státus betöltésére. Követelmény egyetemi, vagy főiskolai végzettség és gyakorlat. Fizetés utasítás alapján, meggyezés szerint. Pályázathoz önéletrajzot kérünk mellékelni.

A hajdúhadházi Béke Mtsz felvetelre keres egy fő építési technikum végzettséggel rendelkező dolgozót. MH 3051.

Azonnali belépéssel allandó munkára keresünk debreceni és törek szentmiklósi munkahelyekre mélyépítéssel jártas kőműveseket, ácsokat, betonozókat, kubikosokat. Fizetés teljesítmény szerint. 15 százalékos idejéptételek, ezenkívül különféle díjak és munkásszállás biztosítunk. Jelentkezés a Kelet-magyarországi Vízügyi Építő Vállalat I. sz. építészeti osztályán Debrecen, Vágóhid u. 19.

Több éves szakmai gyakorlattal rendelkező Diesel-ádagoló szerelőt valamint karosszéria lakatosokat azonnali belépésre felvezünk. Fizetés megállapodás szerint. Jelentkezés helye Debreceni Gépjármű Altonás, Kismacs. MH 204.

Azonnali belépéssel keresünk vizsgázott építőipari gépkezelőket változó munkahelyi foglalkoztatásra. Jelentkezni lehet Kelet-magyarországi Vízügyi Építő Vállalat I. sz. építészeti osztályán Debrecen, Tengerező utca 7.

A Tiszamenti Vegyiművek Szolnoki, fiatal építésztechnikust keres felvetelre. Munkásszállás, üzemi étkeztetés biztosítunk. Jelentkezést írásban a vállalat személyzeti osztályára kerjük. MH 69578.

EM Budapesti Betonárnyag

Budapest, I. ker., Rákóczi F. u. 269. (Csepel), azonnali belépéssel

felvez lakatos

és öt év feletti gyakorlattal rendelkező

villanszerelő

szakmunkásokat, valamint vizsgázott

kazánfűtőket,

azonkívül mozaiklapgyártáshoz

női,

betonelemgyártáshoz

férfi

segédmunkásokat.

Munkásszállást és napi egyszeri meleg étkezést terítés ellenében biztosítunk. Felvételtönösi igazolás szükséges. Jelentkezés a fenti cím munkatáji csoportjánál. MH 2951

Itt a lehetőség!

500,— FT-OS ELŐLEGGEL VÁSÁROLHAT nagyképcsöves

Horizont

televíziót 18 havi,

Szaratov

hűtőszekrényt 12 havi OTP-hitelre.

Egyéb televízióra és hűtőszekrényre is nagy kedvezmény

Ami a tudósításokból kimaradt

PROSZIT

Az idei nyár gazdag kulturális programjának valóban legimponálóbb rendezvénysorozatát a nemzetközi kórusfesztivál szolgáltatta. Naphosszat folytak a kórushangversenyek a Bartók-teremben melyeknek rangját és vonzóerejét a magas művészi színvonal mellett, a külföldről érkezett énekarok részvétele is növelte. De a magyar és külföldi vendégkórusok nemcsak Debrecenben, hanem a megyében is szép számmal bonyolítottak le hangversenyeket. Az egyik alkalommal Nagylétán egy osztrák és két magyar kórus részvételével rendeztek nagyszerű kórushangversenyt. A nagylétaiak kitétek magukért. Tökéletes szervezéssel és bőkezű vendéglátással adták izelítő a magyaros vendégszeretettel.

Hangverseny után a művelődési ház nagytermében terített vacsorához. A vacsora mellé bor is bőségesen került az asztalokra, ami nagy mértékben járult hozzá a hangulat meredek emelkedéséhez. Vacsora után, a hosszú asztalok mellett ülve a kórusok énekszámokkal, kánonokkal kezdték feleselni egymásnak. Az osztrák hangadója egy vidám, széleskedvű, barna fiatalember volt, aki a bornak is nagy kedvelője lehetett, mert gyakran nyúlt pohara után, és ilyenkor a magyar énekesek felé fordulva, mindig magyarul köszöntötte őket.

— Egészségedre, egészségedre! Egyszer aztán valaki, aki mindkét nyelvet jól beszélt, a bortól tüzelve huncut tréfára szánta el magát. Odament az osztrák fiúhoz, és megmagyarázta neki, mit jelent a magyar jókívánság ékezet nélküli kiejtése. A magyarázatot nagy kacaj követte az osztrák körében, de a jókedélyű osztrák fiú nem jött zavarba. Ettől kezdve meggyakrabban emelgette poharát, és mindannyiszor huncut mosollyal fordult a magyar énekesek felé.

— Hogy lett mégis nyelvész? — kérdeztem meglepődve. — Mert jobb nem sikerült, — válaszolta lakonikusan. — En pedig azóta még nagyobb tiszteletet érzek a nyelvészet iránt, mint addig éreztem.

HA JOBB NEM SIKERULT...

Ez is a nyáron történt. A nemzetközi nyelvészkonferencián előadásainak szünetében, tudósítás közben találkoztam vé-

BURJÁNZIK

a harmónia

Koránkelő ember vagyok. Így felszerkenven kemény fekhelyemről, a rádió muzsika-rovatóhoz folyamodom, mert szeretem a napot úgy köszönteni, ahogy a rádió ki-vánja: vidáman, frissen. A zene felfrissíti, megmasszírozza az ember idegeit. És meg is edzi. Hát soha nem hittem volna, hogy ennyi sok harmónia veszik körül bennünket. Olyan harmónia, mit zenébe lehet foglalni. Korszertü zenébe. Dzsesszbe.

Hogy is kezdődik? Pereg valami marcona dob, egyre erősebben, aztán elhalkul és átalakul tyúk-kotyogássá. Kotty-kotty-kotty, közben alafestő zenei brummogás, majd a déli szél enyhe tavaszi fújását hallod és hirtelen belekukorokol egy harsány leghorn kakas a gyönyörű harmóniába. Isteni baromfiudvarhangulat, ha az ember behunyja a szemét, hamarosan beleálmódhatja napirendjébe még a kakaspaprikást is. Csak fantáziája legyen.

Vélem, hogy ebben a baromfiudvari zenében tán valami célzatosság lehet, hiszen rögvést utána következett a falurádió műsora. Am

tevétem volna? Aligha. Tegnap hajnalban ugyanis egy vasúti állomás hangulatát idézte a zene. Hogy is csak... Igen: dohog a masina, egyre sebesebben köpködik a füstöt és a gőzt, aztán sipol, majd rompóharangjelzés, zakatol-zakatol-zakatol a vonat. Imhol, most egy állomáson vagyunk, élénk karatolás-kacagás, aztán megint dohog az öreg mozdony. De az alafestő zene csak szól, szól, andalít, szinte érzem, hogy vonaton ülök és Bergengóciába utazom. Ekkor következik a falurádió. Tehát nem volna semmi összefüggés az előbbi baromfiudvari zene és a következő műsor-szám között? A vonatdohogás után ismét a falurádió következett.

Am mégsem tévedek. Arról volt ugyanis szó a falurádióban, hogy az egyik tévész-elnök egyiptomi utazáson vett részt, be is számolt tapasztalatairól. Na ugye, a repülőgép nem doghat, hát a vonattal érzékeltették az utazást. Mennyi harmónia van az életben, csak észre kell venni! Mert ma reggel

is mi történt. Ébredtek, nyitom a rádiót, sikolt a zene (vidáman-frissen), messziről kutyaugatás, úgy hallom — lelki füleimmel tudni-illik —, hogy fehér színű komondor búcsúztatja az éccákat. Surján kakasok már itt-ott kukorékolnak, ez a mindentudó dzsessz pedig festi-festeti alá a természeti hangokat. Mennyi zenéség, mennyi harmóniája a természetnek, mennyi szépség, amit ti, halandók — velem együtt — eddig nem vettetek észre.

Na, de most jön a java. Észbontó sivalkodás, bozótok mélyén visít egy a szerelmes macska; aztán prűszkölés, majd azt hallom, hogy a nőstény cica jól pofon vágja a szemtelenkedő kandúrt. Ugy, ahogy tavaszi szerelem idején szokás.

Zene, zene, alafestő zene. Cicák hangja, szerelemmel küzdő cicáké. Ki nem ismeri ezt? Seba, cicák, szaporodjatok. Hiszen ahogy a következő műsor-szám, a falurádió bejelenti, fölöttébb elszaporodtak ismét az egerek. Harcolni kell ellenük!

Balogh József

Debreceni Asztalos Ktsz

Mindennemű faanyag bérszárítását

állandó jelleggel, modern, nagykapacitású szárítóüzemekben vállalja. Ügyintéző: Laccó József. Telefon: 13-70.

MH. 215

Divatos frizura

Az este nagy lelken-dezve beállított hoz-zánk Fekete az anyag-beszerezésről. Egy hónapja dolgozik nálunk, s azt beszélgetik, a sógora segítette be, aki a fővállalatnál igazga-tóhelyettes, és így köz-zel van a tűzhöz. Az ördög tudja, miért va-gyok ennek a Fekete-nek olyan szimpatikus, sokszor már nagyon únom a képét, de valami mindig visszatart attól, hogy lerázzam magamról. Talán mert két éve én is bizonyos kis összeköttetés útján, no és természetesen ki-váló szakmai tudásom elismeréseképpen ke-rültem be, másokat megelőzve, ebbe a tūr-hető állásba.

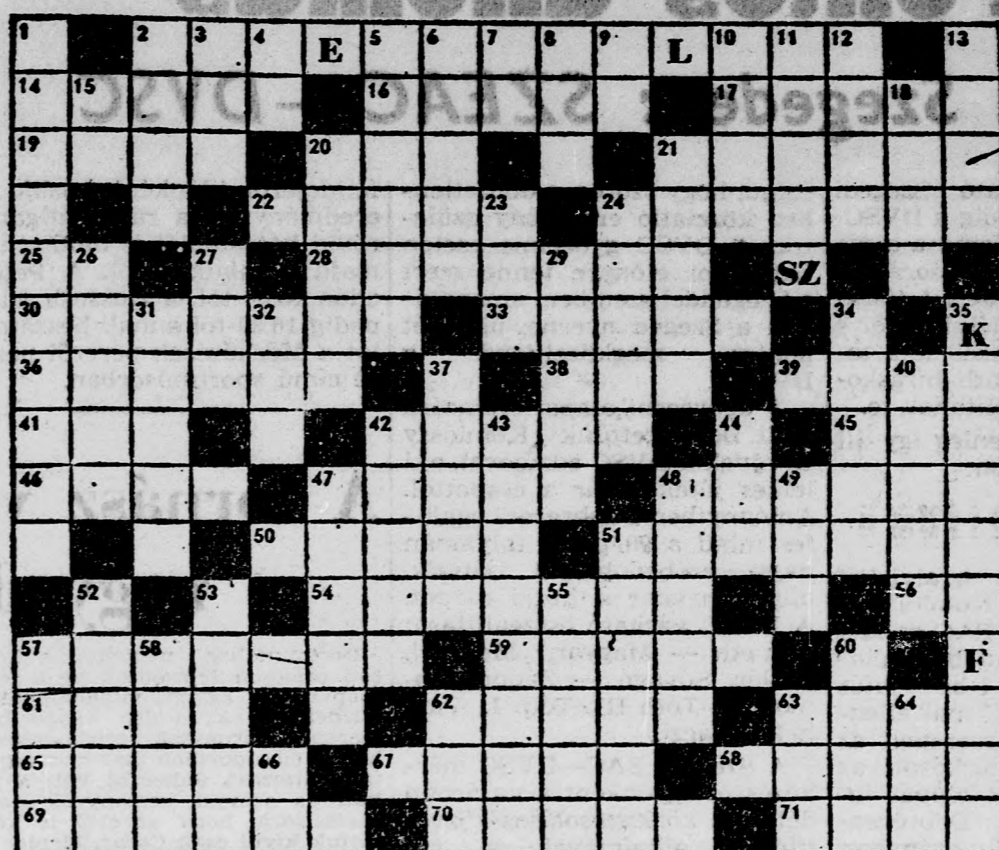
No, de erről a Fekete-ről akarok beszélni. Berohan este hozzánk, épp a vacsorától kel-tünk fel, pulykát sü-tött a feleségem sza-lonnával spékelve, úgy szeretem... szóval ez a Fekete azall ront ne-kem, hogy egy zseniális, az egész társadal-mat forradalmasító ö-tlete van.

No, nézd csak, miből lesz a cserebogár, gondoltam. Idáig azt hittem, hogy Fekete szá-mára csak vasárnap létezik a társadalom, amikor végigordította a meccset, s közösségi életet is csak szurkoló-társaival él a sarki ö-társában. Mindenesetre érdeklődő képet vá-gtam, hadd lássa, hogy igaznak a forradalmi gondolatok. — Ugy kezdődött — fogott hozzá Fekete —,

hogy tegnap kikérdeztem a fiamat történelem-ből. O a leckét mondja, én a könyvből ellenőrzöm. Tegnap a németországi reformációt adták fel, s ennek kapcsán szó volt a pá-pai adóztatásról. Képzeld, mit műveltek akkoriban! A búcsúcédulákat a pápa elen-gedte az imádkozást, böjtölést, zárandokla-tot, egyszóval az egy-cédulákat! — lelkesed-tett be Fekete. — Mostanában mindig arról beszélnek, hogy mi nem szegvéljük átvenni a múltból, ami jó. Mi lenne, ha ezt a dol-got alkalmaznánk a má-ra? A búcsúcédulákat (egyébként le-hetne őket másképpen is nevezni) nem a pá-pa, hanem az állam árulná, Trafikokban, újságosbódékban vagy

vannak... — Erre is gondoltam — vágott félbe Fekete. — Központi-lag összeállítanánk, hogy milyen büntetés, azaz hány cédula felel meg, és a lista ott lenne minden elárusítóhe-lyen. Kérlek, ez való-ságos forradalom. Az államnak pénz, az em-bereknek lelkiismereti nyugalom. Képzeld el,

KERESZTREJTVEÉNY

A FEJEVERES ERŐK NAPJA

Közeleg szeptember 29-e; ebből az alkalomból közöljük keresztrejtvényünket.

VIZSZINTES: 2. Az 1955-ben kötött Varsói Szerződés egyik fő jellemzője. 14. A mezőn dolgozik. 16. Tízoldalú aranyfény. 17. A székelynépessé. 19. Nem nyári. 20. Kérdőnévmény. 21. Csehszlovákiai folyó, s egyben a szovjet-csehszlovák-NDK-magyar közös hadgyakorlat neve. 22. A Duna mellékfolyója. 24. A gramofon régi neve. 25. Helyrag. 28. Iró, forradalmár, 1919-ben a magyar vörös hadsereg 39. dandárjának politikai biztos. 30. Katonák által rendeltartó kötelek. 32. Ilyen az érzelmeket kifejező költészet. 36. Zuhanás a tetejére. 38. „Old” betűl. 39. Szülő. 41. S. C. L. 42. Jó sorban él. 45. Germán törzs. 46. Nép a Baltikumban. 47. Város Szibériában. 48. Dal is, szer is van ilyen. 50. Színmű. 51. „Ott” túl a... (Dal a „Gül baba” című operettből). 54. Nagy film előtt vetített, névelővel. 56. Lásd 25. sz. 57. Város a Duna-Tisza közén, a tervek szerint a KISZ itt üdvözli 29-én a fejeveres testületet. 59. Nem volt már türelme. 61. Francia folyó. 62. Kapott. 63. Az ilyen kislány mind büszke. 65. Egy szovjet hegységből való. 67. Barnaszínű arcbőr. 68. Esménykép. 69. Kettős elektronos. 70. Juhász Gyula-versek hősnője (+M). 71. Névelős ital.

FÜGGŐLEGES: 1. E fejeveres testület üdvözlésére Zalaegerszegen rendeznek ünnepséget. 2. Női név, becéző. 3. Csigajelző. 4. Skáláhang. 5. Lemásoltat. 6. Csudra... ; Gorkij egyik alakja. 7. I. G. B. „Jet” betűl. 9. Egyforma magánhangzók. 10. Talált. 11. Befőtött készlet. 12. Német arisztokrata. 13. Him állat, névelővel. 15. Fordítva: befut a nagy óceánba. 18. Shakespeare szülővárosának folyója. 20. A baromfiudvar ura. 21. Hází munkát végez. 23. Római 1049. 24. Kettős. 28. Névelős védőszerkezet. 27. Vízi hmvé. 29. Még a „kiutasít”-nál is több. 31. Milyenséget fejez ki. 32. Hasadék. 34. Hosszúra nőtt. 35. Több is készül

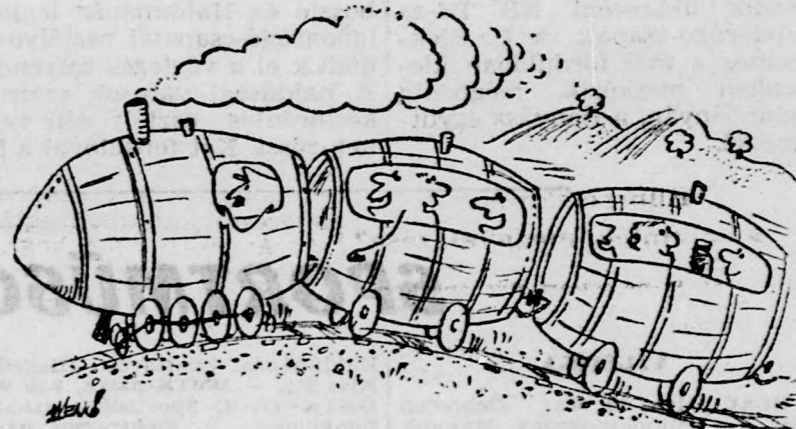
belőle hazai stúdióban láthatunk néhányat Budapest, Miskolc, Debrecenben, Zalaegerszegen. 37. Egy szovjet felszírt. lakója. 40. Hajlómű. 42. Tenyészállat. 43. E városunkban lesz a karhatalom ünnepe. 44. Főle ellentéte. 47. Az NDK atlétaja, a budapesti EB-n a 10 000 méteres futás győztese. 48. Mező, névelővel. 49. Kévert cet! 51. Szoros a Kárpátokban, 1944-45 telén heves harcok színhelye, névelővel. 52. Újzelandi bennszülött. 53. Szétfoszó. 55. Nem a felső. 57. Néphadseregünk intézménye a budapesti Váci utcában. 58. Kuszónővény. 60. Itt rendezték az idén a katonaszerekek fesztiválját. 62. Nékülözhetetlen szerkezet. 63. Demokratikus párt Görögországban. 64. R. A. U. 66. Rövidítés nevek előtt.

Beküldendő: vízszintes 1., 21., 57., függőleges 1., 35., 43., 60. számú sorok megfejtése. A borítékra „Keresztrejtvény” irandó. Beküldési határidő: október 5.

A Napló 1966. szeptember 11-i számában megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése: — A test békésége — Latin magyar — Dés — Szótár — Nagyvéd — Heidelberg — Basel — Orvos.

Könyvet nyertek: Rác Julianna Debrecen, Achim András utca 24., Bartha Katalin Nádudvar, Venedg utca 6., Filb Sándor Debrecen, Uj Élet park IV. I., Gyulay Károly Berettyószentmárton, Kossuth utca 21., Nyilas Istvánné Debrecen, Vörösmarty utca 30. A könyveket postán küldjük el.

Szüreti különvonat

(Markó László rajza)

hogy te átérzed tetted felelősségét, s nem tudsz nyugodni, míg jóvá nem teszed. Hogyan? Hát önként bemeni a főnökhöz, beszámolni, elkönyvelni a feyelmit, plusz kifizetni a szállítási díjat... ez ugyebár kényvetlen és hosszadalmas dolog. De ha megveszed a búcsúcédulát, öt perc alatt túl teszed magad rajta.

Itt kifakadtam, mert Feketének nem volt igaza: a téglát munkaidő után szállítottam, a sofőr kapott berravalót, különben is az unokaöcsém feleséggel, gyerekekkel rossz lakásban él, esti egyetemen tanul, s vilá-gos, a társadalom ér-deke, hogy nyugodt körülmények között hasznosíthassa tudását a köz javára. Egészen más viszont a helyzet Fekete esetében, aki kiszállásra mindig a Balatonra vagy Tokaj vidékére megy és... nem fejezhettem be, mert itt Fekete vágott közbe.

Késő estig vitakoztunk, soroltuk egymás-nak a példákat a társadalom elleni bűnök-re. Fekete távozóban azt mondta, hogy tervezet küld fel az Igazságügyi Minisztériumba és országgyű-léshez.

Es most mégis kételkedem a dologban. Mert tudni mindenki tudja, mit vétett a társadalom ellen. De ki az, aki ezt nálunk önként beismeri?

Szucsák Elemér

Búcsúcédulák

mondjuk a lottózók-ban. Azok, akik valami vétettek a szocialista társadalom ellen, megkárosították a köz-talajdon, lógtak a munkahelyen, fusztak, rontották a munkafegyelmet, pletykáltak, rágalmaztak, becsapták embertársai-kat, satöbbi, satöbbi, nem kéne, hogy vég-járják az igazságszol-gáltatás kálváriáját. A totószelvényvel együtt vennének egy búcsúcédulát is, s ezzel el lenne intézve a dolog. Ha valaki aztán szemükre vetné bűnüket, akkor csak elővonnék a cédulát: bocsanat, én tudom, hogy botlottam, megkárosítottam szocialista társadal-munkat, satöbbi, satöbbi, de hibámat jóvátettem, íme a cédula. Hát nem szép ez?

— Szépnek szép, de hát különböző bűnök — Dehogy, a búcsú-

— Mindenki saját maga. A lelkiismeret. Szocialista társadalomban élünk, szocialista emberek vagyunk. Mindenki tudja, mivel károsította meg az államot, a kö-zöst. Vegyünk például téged! A múlt héten vállalati teherautóval fuvaroztattál téglát az unokaöcsédnek most épülő villájához. Nem tud róla mindenki, én is csak véletlenül értesültem, de ez nem is fontos. A lényeg az,

Fontos állomás

Ma Szegeden: SZEAC — DVSC

Mind a vendéglátó Szegedi EAC-nak, mind pedig a DVSC-nek igen fontos állomása a ma délután kettőjük közt sorra kerülő bajnoki mérkőzés. A tiszaújvárosi városban délután fél 4 órai kezdettel játszák le a találkozókat, melyet Páth bíróskodása mellett bonyolítanak le.

A két csapat jelenleg így áll a bajnoki táblázaton:

2. DVSC	21 11 5 39:26 27
5. SZEAC	21 11 1 9 39:31 23

Bizonyos, hogy a tavalyi két NB I-es csapat, a Komlói Bányász és a Szegedi EAC az idei NB I. B. bajnokságban bele akar szólni az NB I-be jutás kérdésébe. A DVSC mai ellenfele, a Szeged jól szerepelt az idei idényben, felárkolt az előző szezonhoz. A két csapat tavaszi találkozásánál, Debrecenben a Szeged 3:1 arányban nyert. Most, ősszel a DVSC szeretne győzni — Szegeden. Való-

színű, hogy szoros, a döntetlenhez közelálló eredmény születik. A DVSC győzelmében a pontos előnyre tenne szert a Szegeddel szemben, amennyiben a Szeged nyerne, úgy két pontra megközelítené a DVSC-t.

A debreceni csapat elutazása előtt beszélgettünk Komlóssy Imrével, a DVSC edzőjével, aki lelkes játékos vár a csapatból. Amennyiben a debreceni együttes mind a 90 perc folyamán nagy erőbedobással játszik, aligha nyerne a hazai csapat. A DVSC várható összeállításai: Németh — Magyar, Megyeri, Geller, Sívó — Zádori, Somodi — Tóth III. Tóth I., Várhelyi, Rácz.

A Szegedi EAC—DVSC mérkőzésről egyébként a vasárnapi délutáni körkörös beszámolóink alkalmával a rádió beszámoló ad. A mérkőzés első és második

félidejéről időnként közlik az eredményt, s a rádióhallgatók rövid beszámolót is hallhatnak majd a találkozóról. A Petőfi adón 15.30-tól, a Kossuth adón pedig 16.30-tól adnak beszámolót a Mérkőzés percre percre című sportműsorban.

A tornász világbajnokság negyedik napja

Dortmundban pénteken a késő esti órákban fejeződtek be a férfi csapat és egyéni világbajnokság küzdelmei. Az utolsó csoportban szereplő tornászok eredményeikkel az életpontban már nem okoztak változást. Jellemző volt a japán és szovjet versenyzők nagy klasszisára, hogy az első 16 közé rajtuk kívül csak Cerar, Menichelli, Brehme, Kubicka és az amerikai színében versenyző Sakamoto tudott bejutni.

A magyar együttes a 13. helyen végzett.

Csapatban világbajnok: Japán 575,15 pont. 2. Szovjetunió 570,90 pont.

Az összetett egyéni végeredménye:

Világbajnok: Mihail Voronyin (Szovjetunió) 116,15 pont. 2. Szuji Csurumi (Japán) 115,25 pont. 3. Akinori Nakayama (Japán) 114,95 pont.

DEBRECENBEN:

D. HONVÉD—ORMOSBÁNYA DEAC—SOMSÁLY

A mai napon két NB III-as labdarúgó-bajnoki mérkőzést rendeznek Debrecenben. A nagyerdői stadionban fél 11 órai kezdettel játszák le a D. Honvéd—Ormosbányai Bányász találkozót. A debreceni csapattól szép fegyvertény lenne a győzelem megszerzése, de még a pontszerzés is. Délután, egygyedre 4 órakor az egyetemi sporttelepen kerül lebonyolításra a DEAC—Somsályi Bányász bajnoki mérkőzés. Ennek a találkozásnak a főiskolás csapat az esélyese. A harmadik debreceni NB III-as labdarúgó-csapat, a D. Elektromos a mai fordulón idegenben mérkőzik, mégpedig Rudabányán, a Bányász együttesével.

Meddő debreceni fölény...

Szegedi VSE—MGM Vasas 3:2 (2:1)

Szombaton délután a nagyerdői stadionban mintegy ezer érdeklődő előtt játszották le a Szegedi VSE—MGM Vasas NB II-es labdarúgó-mérkőzést. Horváth Lajos sípjelére

a következő összeállításokban kezdtek a csapatok.

Szegedi VSE: Simal — Kelemen, Thökes, Hajos — Karsai, Katona — Halász, Bíte, Farkas, Szamosvöl-

gyi, Majzik. — MGM Vasas: Glányi — Kádár, Korödi, Göcs — Juhasz, Oláh — Kiss, Papp, Hetey, Moré, Sídó.

A mérkőzésre jellemző volt, hogy kezdetben a debreceniek támadtak, s irányították a játékot. Ennek ellenére a szegediek gyorsan bizonyultak, főként az MGM Vasas védelmi hibáiból. Már a 2. percben védelmi kihagyás eredményezte, hogy a volt debreceni Majzik közelről megszerezte a vezetést: 1:0. A tizedik debreceni csapattámadás után, a 10. percben Moré révén egyenlített. A 38. percben lefűtés után Halász volt eredményes 2:1. Szűnet után is a debreceniek támadtak többet. A sorozatos roharmok eredményeként az 54. percben Papp 25 méterről nagy erővel a bal felső sarokba dobogózt 2:2. Nagy küzdelem kezdődött a győzelemért. Az MGM Vasas rohamait nem kísérte szerencse, több alkalommal a kapufára mentek a debreceni csatárok lövései. Döntő helyzetet hagvott ki Sídó, aki szintén a kapufára találta el 2:2 után. Ennek az akciónál a debreceni csatár megsérült, és csak néhány percnyi ápolás után tért vissza. Ugyancsak megsérült Papp is, akit 10 percre ápoltak. A hajrában a szerencse a szegediekre segített, mert a 80. percben Majzik futott el, lövése után Glányirol kipattant a labda és a befutó Karsai lőtt a hálóba 3:2 az SZVSE javára. Az utolsó percekben is a debreceniek támadtak, de felnyílt meddőnek bizonyult.

A lövészek alapján feltétlenül az MGM Vasas érdemelt volna győzelmet. A vereség oka a védelem, de főként Glányi kapus rossz játéka. Tanulsága volt a mérkőzésnek az is, hogy a csapágyvári csatároknak döntő helyzetekben sokkal nyugodtabban kell összpontosítani. Most is volt elegendő alkalom a gólvégre. A csapatból Oláh, Papp és Moré játéka dicsérhető. A szegediek közül Thökes, Karsai és Bíte tűnt ki.

Hajdúvárosok labdarúgó-csapatainak osztályozója

A három hajdúsági város, Hajdúböszörmény, Hajdúszoboszló és Hajdúnánás legjobb labdarúgó-csapatjai osztályozón döntik el a végleges sorrendet. A hajdúsági városok csapatai kétfoldulós osztályozón vesznek részt. Két fordulóval a be-

fejező előtt a következő a helyzet.

1. Hb. Kongresszus Tsz	8 6 1 1 34: 7 13
2. Hsz. MEDOSZ	8 6 1 1 29: 7 13
3. Hb. Spartacus	8 5 1 2 18: 8 11
4. Hn. Szellőző	8 2 1 5 8:24 5
5. Hn. Gépjavító	8 2 1 6 13:24 4
6. Hn. Haladás Tsz	8 1 7 1 5:3 2

SPORTMŰSOR

ATLÉTIKA

DEAC-pálya, 10 óra: Debrecen 1966. évi váltóbajnoksága. Második verseny nap — a városi szövetség rendezésében.

KEZILABDA

Spartacus pálya, 8 óra: D. Dózsa II.—D. Előre II. (férfi városi, Szilágyi I., Harangi). — 9.30 óra: D. Dózsa—Bp. Telefontyár (férfi NB II., Tóth, Szilágyi I.). — 10.30 óra: D. Spartacus—Miskolci Bányász (férfi NB II., Kiss L., Szilágyi I.). — 11.40 óra: D. Dózsa—Egri Helyipari (női NB II., Udvaros, Szilágyi I.). — 12.30 óra: D. Dózsa—Hajdúnánás (férfi ifjúsági, Szilágyi I.). — 13.30 óra: D. Spartacus—D. Közúti (női ifjúsági, Vas). — Előre pálya, 9 óra: D. Postás—Hajdúnánás (férfi ifjúsági, Kovári, Timár). — 10.10 óra: D. Előre—D. Epitök (férfi ifjúsági, Timár, Szatmári). — Mezőpálya, 8 óra: D. Vörös Meteor. Vendéglátó—D. Spartacus (férfi ifjúsági, Szecsy). — 9 óra: D. VM Vendéglátó—Konyár (férfi ifjúsági, Frick, Szecsy, Simon). — 10.10 óra: D. VM Vendéglátó II.—MEDICOR (férfi városi, Simon). — 11.30 óra: D. VM Elmész—D. Közúti (női ifjúsági, Anderkó, Simon). — MGM-pálya, 10 óra: MGM Vasas—DVSC (férfi ifjúsági, Szolnoki I.). — 11 óra: MGM Vasas—D. Betű (női ifjúsági, Szolnoki, Magyar, Jankovics). — 12 óra: D. D. VM Vendéglátó (férfi ifjúsági, Sápfi). — Kínizsi pálya, 10.45 óra: D. Kínizsi—Hajdúsági Iparművek Vasas (női megyei, Sápfi, Bochner). — DASE-pálya, 8.15 óra: DASE—Hajdúszoboszló (férfi ifjúsági, Papp L.).

Hajdúnánási Spartacus (Hegedűs, Kiss F.). — DMTK-pálya, 8.30 óra: DMTK—DVSC Sportiskola (Dudás, Simkóvics). — Elektromos pálya, 9.30 óra: D. Elektromos—Ebes (Boros B., Varga L.). Ifjúsági bajnoki találkozók — Epitök pálya, 8.30 óra: D. Epitök—D. Téglaágyár (Varga Gy.). — DVSC-pálya, 9.15 óra: DVSC Sportiskola—Butoorgyár (Géder). — 10.30 óra: DVSC—MGM Vasas (Géder). — DMTK-pálya, 10 óra: DMTK—Hajdúszoboszló Bocska (Simkóvics). Utóbbi bajnoki mérkőzések.

Vidéken, Megyei bajnokság: Balmazújvárosi TSE—DVSC II. (15.30, dr. Kövy, Birkner, Gutfreund). Hajdúszoboszló Bocska—Polgár (15.30, Nagy S., Vincze S., Bagli). Bódónhat II.—Ujtikos (15.30, Epitök (15.30, szolnoki Jv., Kaporna J., Báthori). Derecskei MEDOSZ—DASE (15.30, Kovács S., Nagy J., Hüvösölgyi). Kábal MEDOSZ—Hajdúsági Iparművek Vasas (15.30, nyíregyházi Jv., Varga K., dr. Csaba). Bódónhat II.—Ujtikos (15.30, Epitök (15.30, Marsal, Ugral, Papp I.). Hortobágyi MEDOSZ—Hajdúszoboszló Bocska (15.30, Zsákay, Orosházi, Elekes). — Járásbajnokságok. Polgári Járás: Egyek—Tiszagyuláza (15.30, Szűcs). Bódónhat II.—Ujtikos (15.30, Epitök (15.30, Marsal, Ugral, Papp I.). Hortobágyi MEDOSZ II.—Nyírmartonfalva (9.30, Elekes, Orosházi). — Derecskei Járás: Konyár—Sóstó—Sárad (15.30, Boros, Székely). Pocsaj—Hajdúszoboszló (15.30, Sárosi, Monostor-pályai—Hosszúpályi (15.30, Bogdán, Tóth B.).

Vidéken: Tiszecsege—Hajdúnánás (megyei, Trunzel). Berettyóújfalú—DVSC II. (8. Tóth B.).

Kábal uszoda, 10 óra: Vidéki uszók idénzáró versenye, a megyei uszövetség rendezésében.

Szomáliában Nagodási városában agyonverték egy labdarúgó-mérkőzés bíróját. A játékosok és szervezők azért támadták a játékvezetőre, mert két játékost kiállított. Az egyik csapat tagját a rendőrség teljes létszámban még a pályán letartóztatta.

D. Kínizsi—Nyíregyházi VSC 4:4 (14). Szombaton délután a DVSC-pályán játszották le a labdarúgó NB III. északkeleti csoportjában a mérkőzést. A debreceniek ebben az összeállításban játszottak: Dézsán — Tóth I., Wachter, Tóth II. — Oláh, Nagy — Virág, Rábal, Barta, Nagy II. Bagl. A miskolci Bucz játékvezető bíróskodásával zajlott le a mérkőzés, amely már első percekben gólokat hozott. Az első percben Virág szerzte meg a vezetést a Kínizsinek, de már a második percben egyenlített az NYVSC. A 4. percben 2:1-re, a 10. percben pedig már 3:1-re alakult a mérkőzés a nyíregyháziak javára.

ÓKÖLVIVÁS

DVSC sportcsarnoka, 9 óra: Az Enkess István ifjúsági emléktorony átadása. — 11 óra: DVSC—MGM Vasas. Területi felnőtt csapatbajnoki mérkőzés.

RÓPLABDA

DASE-pálya, 10.30 óra: DASE—Hajdúszoboszló (férfi megyei, Darnal). Vidéken: Berettyóújfalú—D. Ruhagár (10. férfi megyei, Radnai). Berettyóújfalú—D. Ruhagár (11. női megyei, Radnai). Nyíradony—Hajdúnánási Honvéd (9. férfi járási, Tóth László). Balmazújváros—Hortobágy (11.30, férfi járási, Tóth Margit). Hajdúdorog—Balmazújvárosi ITSK (9. férfi járási, Tóth Lajos).

SAKK

Kossuth egyetem, 9 óra: DEAC—Tipográfia. Mérkőzés a Magyar Népköztársasági Kupáért.

TEKE

Honvéd pálya, 8 óra: D. Honvéd Petőfi—D. Előre (Hajdú). — 10 óra: D. Előre—DVSC (Papp). Megyei bajnoki mérkőzés.

NB I. — NB I. B

Szombaton délután az NB I. osztály bajnokságából egy mérkőzést játszottak le. MTK—Özd 2:0 (0:0). Az NB I. B-ben: Szállás—Ország-lány 0:0.

1:4-ről egyenlített a D. Kínizsi

A 35. percben Wachter 25 méterről élesen hazadobott, és a labda védhetetlenül vágódott a hálóba. Így alakult ki félidőig a nyíregyháziak 4:1-es vezetése. Szűnet után keményen változott a mérkőzés. Többet megsérültek, miközben a D. Kínizsi Nagy II. „mesterhármával” kiegyenlített, 4:4. Mindeközben egy-egy lögőt ért el. A keményen változott mérkőzésen Vargát (NYVSC) a 75. percben kiállították, mert egy Kínizsi játékost bántalmazott. A leg súlyosabb sérülést Hegyes Sándor, a nyíregyházi kapusa szenvedte, akit ortopédussal a kórházba szállították.

Cselgáncs-bemutató HAJDÚBÖSZÖRMÉNYBEN

A Debreceni Dózsa cselgáncs-szakosztálya a mai napon bemutatót tart Hajdúböszörményben. A Petőfi-ház díszteremében délelőtti 9 órakor kerül sor a bemutatóra, melyen a legjobb debreceni cselgáncsokozók mutatják be ügyességüket, tudásukat. Reméljük, hogy sikere lesz a hajdúböszörményi bemutatónak, s a

fiatalok megkedvelik e sportágat. Hajdúböszörményben tervezik is egy cselgáncs-szakosztály megalakítását.

10. oldal — 1966. szeptember 25.

Apróhirdetések

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett gyermekünk, édesanyám, testvérünk és rokonunk,

MOLNÁR MIHÁLYNE
Kezes Erusébet

f. hó 23-án, 29 éves korában elhunyt. Temetése f. hó 28-án, szerdán délután 2 órakor lesz a díszváltószobából a ref. egyház szertartása szerint.

A gyászoló család
Lakás: Kishegyesi út 30.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett testvérünk, nagybátyánk, sógorunk, keresztapánk és jó rokonunk,

BALOGH ISTVAN
nyugdíjas hentes

f. hó 22-én, 67 éves korában elhunyt. Drága halottunk temetése f. hó 28-án délután 3 órakor fogjuk a díszváltószobából a ref. egyház szertartása szerint örök nyugalomra helyezni.

A gyászoló család
Lakás: Abonyi u. 8.

Mélyem elszomorodott szívvel tudatjuk, hogy szeretett jó férjem, apósnk, édesapánk, nagypapánk, testvérünk, sógorunk és jó rokon,

MARTON FERENC
névhenesember

73 éves korában, f. hó 19-én elhunyt. Drága halottunk temetése f. hó 26-án, hétfőn délután 3 órakor lesz a Köztemető díszváltószobájából a ref. egyház szertartása szerint.

A gyászoló család
Lakás: Hatvan u. 52.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, testvér, édesapa, nagypapa és kedves rokon,

JUHÁSZ JÓZSEF
nyugdíjas igazgató tanító

délelőtt 81., boldog házasságának 58. évében, f. hó 21-én elhunyt. Felejtéhetetlen halottunk temetése f. hó 26-án, hétfőn délelőtt 11 órakor lesz a Köztemető díszváltószobájából.

A gyászoló család
Lakás: Béke u. 29.

Bentlakó megbízható háziartási alkalmazottat, aki már hosszabb ideig háziartásban működött, keres dr. Földi Béla, Kisköz utca 37., Szathmári Sándor.

Nagyapós lakást cserélté kérésre, kérésre, Baross u. 25.

Budapesti főiskolai nagy szoba, konyha lakásomat elcserélem debreceni főiskolára. Papp István, Debrecen, Hapuzai u. 12. II. em. 4. A.

Hátrésoz eladó beépített lakással, Vékertől 10. lakás, 3. ajtó.

Eladó: asztal, karcsók, konyhaszekrény, kávékályha, új asztaltűzhely, divány, Mata János u. 15. IV. 19.

Szabad rendelkezésű egyszerű-összkomfortos vagy szoba, konyha, spéléző lakást keresek költözéssel, Pappék, Kút u. 1.

Eladó 1500 db tegla, Horváth Sándor, Péterfia u. 25.

Könyvbejárati szép szobába férfi lakóteret keresek, szőlőprős, daráló költözés, Timar u. 25. I. ajtó, Tóth.

Nyíregyházi új beépített lakást szeretnék használni Debrecenben, Erdőkőuti Lorántffy u. 3.

Bagyi Sándor könyvtározottat vennék, Aranybika portá, Nándi bási.

Planinót bérebevennék, Vörös Hadsereg útja 36., három és félszemlet, 2. Telefon: 25-17.

Megvesznék egy- vagy másfélszobás összkomfortos házban vagy szobával lakást, Ajánlatokat Debrecen 1. postafiók: 72-re kérem.

Gyermekpazarat vállalkozó, Bajcsy-Zs. u. 7. fejt. 4.

600-as Trabant személygépkocsi kifogástalan állapotban eladó. Erdőkőuti, Vasvári u. 12., Ferencsi.

Magasított kerékű sportkocsi eladó, Aczél u. 27.

Eladó használt ajtó, ablak, Kisyó u. 18.

1100-as Skoda személygépkocsi eladó, Mák u. 12.

Simon moped új állapotban eladó, Bözörményi út 5.

Eladó Dimitrov utcán négyosztós összkomfortos ház parkozott udvarral, három szoba, asztali beépíthető, Telefon: 36-24.

Nagyerdőn bitározott szoba né részére kiadó. Géresi u. 3.

Uj Pannónia motorkecskár eladó, Vasutas u. 5.

Eladó hálozobabútor és rekana, Veres u. 5.

Családi ház lakószobával eladó, Vécsey u. 11. Erdőkőuti vasárnap.

Házbát eladó, Özd úti, kőház, 3. II. em. 4. Erdőkőuti vasárnap 10-12-ig.

Fiatal házaspár üres albeépített szoba, konyhát keres, lehetőleg a belváros közepén. Ajánlatokat Kővetlen 3-as postafiók: 14-re kérjük leadni.

**Kényelem
a háztartásban!**

**Hangulat
a lakásban!**

MOSÓGÉP (102. TIP.) 1600 FT HELYETT	1200 FT	HORIZONT TV (TB 642. TIP.) 6100 FT HELYETT	5600 FT
CENTRIFUGA (402. TIP.)	1050 FT	CARMEN TV	4200 FT HELYETT 3000 FT
VENUSZ PORSZIVÓ	1400 FT	ALFA RÁDIÓ	1450 FT HELYETT 1050 FT
PARKETTKEFÉLŐ	1050 FT	PACSIRTA RÁDIÓ	2800 FT

CSILLAROK, ALLÓ- ÉS HANGULATLÁMPÁK NAGY VÁLASZTEKBAK KAPHATÓK

a Hajdúsági Áruház-ban

TERMELŐSZÖVETKEZETEK! EGYÉNI ÁLLATTARTÓKI

**Exportra
alkalmas lovakat
kedvező feltételek mellett
értékesíthetnek
az állatforgalmi
vállalatoknál!**

A lovak átvételére az állatforgalmi vállalatok megállapodást kötnek az alábbi feltételek mellett:

1. **Használati célra alkalmas, 10 évesnél nem idősebb, jól fejlett csontozatú és izomzatú lovakért, melyek a magyar szabvány szerinti extrém minőségnek megfelelnek kilogrammonként 12,- forintot.**
2. **Használati célra alkalmas, 10 évesnél idősebb, kisebb küllemi hibával rendelkező, az extrém minőségnek megfelelő kondícióban levő lovakért kilogrammonként 10,- forintot fizetünk.**

Részletes felvilágosítást a megyei Állatforgalmi Vállalat járási kirendeltségei és körzeti megbízottjai adnak.

ÁLLATFORGALMI VÁLLALAT

OTTHONÁBAN
NAGYVILÁG

Szövetkezetünk a napokban nyitja meg új szolgáltató részlegét.

VÁLLALUNK

szőnyeg,
bútor-
és autókárpít tisztítást,
valamint festés helyetti
falradírozást.

Megrendelésével sürgősen keresse fel szövetkezetünket. A Tóthfalusi téri megrendelést felvevő irodánk állandóan a lakosság rendelkezésére áll.

DEBRECENI SZOLGÁLTATÓ KTSZ,
Rákóczi u. 37. Telefon: 26-56, 24-76.

MH 184

EGETT, DARABOS
I. o. minőségi
MESZET

vagontételben azonnal is

SZALLITUNK.

Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Építőanyag-
ipari Vállalat Miskolc, Győri kapu 23. Tele-
fon: 15-820.

A Hajdú-Bihar megyei

AGROKER VÁLLALAT FELVÁSÁROLJA

az mtsz-eknél és magán termelőknél elfekvő vagy használaton kívüli alábbi gépeket:

- fogatos eke 5-ös,
- fogatos eke 4-es,
- DR répvágó,
- N. csigás répvágó,
- vasvázás szekrényes morzsoló,
- favázás szekrényes morzsoló.

Ajánlatokat személyesen vagy írásban a vállalat címére (Debrecen, Vágóhíd u. 7. sz.) kell bejelenteni.

A bejelentés alapján a felajánlott gépeket a helyszínen megtekintjük és értékeljük.

AGROKER VÁLLALAT, DEBRECEN

FIGYELEM!

FIGYELEM!

Nem kell Debrecenbe utaznia

JÓZSÁRÓL,

mert a volt Mezei-féle műszerész részlegben
(a műút mentén)

ÚJ FELVEVŐHELYET

létesítettünk, ahol

RÁDIÓ, TELEVIZIÓ, MOSÓGÉP, PORSZIVÓGÉPÉT

azonnali javításra átveszünk, felelősség mellett meg-
javítjuk, s ugyanott javítás után átvehető.

Helyszínen vállalunk motorkerékpár, kerékpár, var-
rógép, gumicsizmák, motor- és kerékpárgumik
javítását.

VILLAMOS-, RÁDIÓ- ÉS MŰSZERÉSZIPARI KTSZ

DEBRECEN, RÁKÓCZI UTCA 12.

TELEFON: 51-21, 56-37.

Babtermelő, figyelem!

MEGKEZDŐDÖTT
A SZÁRAZBAB
FELVÁSÁRLÁSA

MAGAS
ÁTVÉTELI ÁRAK:

Fürj bab	1100 Ft/q
Speciál fehér	1100 ..
Szokvány fehér	800 ..
Egyszínű színes	800 ..

A HELYI FMSZ-EK MINDEN MENNYISÉGET
KIS ÉS NAGY TÉTELBEN EGYARÁNT ÁT-
VESZNEK

**Férfi és női
leértékelt**

cipők árusítása megkezdődött

a Gambrinus-átjáróban. Hajdú megyei Ruházati Kiskezdelmi Vállalat.

Jelmez,
menyasszonyi,
völegényi,
alkalmi
ruhák kölcsönzése

nagy választékban. Jelmezköl-
csönző (Meteor mozi), Bocskai
tér 10. Telefon: 66-90.

RÓZSAI

A legszebb nemzetközi új-
donságok. Tulipán, jácint,
nárcisz, gladiolus, gyümölcs-
cserjék, díszcserjék. Kérje díj-
mentes. fajtajelzőtőnkét.
Szállítás postán! Székely dísz-
növénykertészet

Budapest III.,
Vörösvári u. 18.

**Hatvan utca 28. szám
alatt**

október 1-én megnyitjuk

méretes

női szabó

részlegünket.

Olcsó fazondíjakkal, választékos anyaggal
állunk rendelkezésre

október 1. után

**Biztos jövedelem
a szerződéses
dohánytermelés!**

Magas beváltási árak, természetbeni jut-
tatások, ingyenes védőszer, permetezési
költségtérítés. Kössük meg mielőbb az 1968.
évi dohánytermelési szerződést.

**CAOLA
DESODORÁLÓ
KRÉM**

Kellemesen illatosított iz-
zadsággátló és szagtala-
njtó krém, amelynek hasz-
nálatát egész napon át a
jólápoltság és üdeség ér-
zetét kelti.

Háromnegyedét előkészítették az állami gazdaságok az ősszel bevetésre kerülő területnek

Kedvezett az elmúlt napokban az időjárás az őszi szántásnak, vetésnek és betakarításnak, s megyénk állami gazdaságai éltek is ezzel a lehetőséggel. Meggyorsult az őszi munkák üteme, elsősorban a talaj-előkészítésben növekedett a teljesítmény. A hét végére háromnegyedét készítették elő annak a területnek, amit ősszel vetnek be. S emellett fokozott figyelmet fordítottak a minőségre, a kifogástalan munkára, hogy a legjobban előkészített talajba kerüljön mag. Egyes helyeken ez elsősorban a mélyebb fekvésű, laposabb részekben nagy figyelmet és gondosabb munkát követelt a traktorosoktól és a növénytermelő brigádok tagjaitól. Az állami gazdaságoknak mintegy 4000 hold az árpa vetési előirányzata, s ebből több mint 3500 holdon földben a mag, s ha nem esik az eső a jövő hét első felében végeznek az árpa vetésével. Ez év őszén 18 600 hold kenyérgabonát vetnek el az állami gazdaságokban s eddig 2500 holdon fejeződött be

a munka. Most már a megye minden részén hozzáláthatnak a búza vetéséhez. A jó idő a betakarítást könnyítette. A cukorrépának 80 százalékát felszedték, megtisztították és át is adták a gyárnak feldolgozásra. Megkezdődött a közeli erővel a tengeri törőse is, s a tervek szerint a jövő hét végén munkába állhatnak a kombájnok is a tengeritörőkben. Október elején állami

gazdasági és termelőszövetkezeti szakemberek részvételével bemutatót rendeznek a Hajdúszoboszlói Állami Gazdaságban a kukoricának SZK típusú kombájnokkal való betakarításával kapcsolatban. A gazdaság vezetői több esztendő tapasztalataikat ismertetik, s bemutatják a földet behordott, frissen morzsoltszemes tengerinek újfajta, silógödörökben történő tárolását.

Hazaérkezett a Szovjetunióból a tanácsi küldöttség

Tíz nappal ezelőtt tanácsi küldöttség indult jutalomkirándulásra megyénkbeli a Szovjetunióba. A jutalomkirándulás résztvevői 6-10 éve dolgoznak a tanácsi választott szervezetekben, vagy az apparátusban s több évi jó munkájuk elismerése volt a mostani jutalomkirándulásra.

A hajdúszoboszlói tanácsi dolgozók 10 napos szovjetunióbeli tartózkodásuk alatt jártak Moszkvában, majd egy hetet töltöttek a gyönyörű Fekete-tengeri üdülőhelyen Szocsiban.

BALESETI JEGYZŐKÖNYV

Halálra zúzta magát a figyelmetlenül előző motoros

Az elmúlt héten Hajdú-Bihar megyében ismét a motorosok okozták és szenvedték a legtöbb közúti közlekedési balesetet. Szomorú figyelemre méltó az ismét a motorosok jelentős része nem veszi figyelembe, hogy a motorosoknál a legveszélyesebb gépjármű, vezetőkhöz képest az állandó és fokozott figyelem, óvatosság, a közlekedési szabályok messzemenő figyelembevétele és szigorú alkalmazása szükséges.

ÉLETÉVEL FIZETETT A FIGYELMELENSÉGÉRT

Derecskéről Berettyóújfalura felé hajtott motorosok között Sárosi József 25 éves MÉK felvásárló, Derecske, Mikos Kelemen utca 6. szám alatti lakos. Útközben egy tehénszekeret akart megelőzni. Az előzés megkezdése előtt azonban figyelmen kívül hagyta, hogy szemben egy tehergépkocsi közeledik. A veszély észlelésekor azonnal fékezni kezdett, de nekiközött az úttest közepe felé tartó tehénszeker. Sárosi József felborult a motoroskerékparájával és olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy kórházba szállítás után néhány perccel meghalt. A tehergépkocsi vezetője, hogy el ne üsse a motort, az árokba vezette gépkocsiját. Szerencsére a tehergépkocsi utazók közül senki nem sérült meg. A rendőrségi vizsgálat tart.

JELZŐTÁBLA ELLENÉRE NEM ADOTT ELSŐBSÉGET A MOTOROS

Igen sokszor előfordul, hogy az „Elsőbbségadás kötelező” jelzőtábla figyelmeztetése ellenére nem adják meg gépjárművezetők az elsőbbséget. Kőrösi Kálmán Debrecen, Szepességi utca 45. szám alatti lakos a Szepességi utcából anélkül hajtott ki a Hatvan utcára, hogy figyelembe vette volna az elsőbbségadásra felosztott jelzőtáblát. A Hatvan utcán szabályosan közlekedő egyik motoros hátsó kerekének hajtott s mindkét motoros felborult. Ezúttal személyi sérülés nem történt, a motorokban is csak kisebb anyagi kár keletkezett. De végződhettek volna rosszabbul is a baleset! A rendőrségi vizsgálat tart.

NAGY SEBESSÉGGEL HAJTOTT A KANYARBAN — ÖSSZETÖRTE A MOTORJÁT

Mindössze tíz napja rendelkezett vezetői engedéllyel Sergyán László, Artánd, Hunyadi utca 3. szám alatti lakos, amikor — Zsáka belterületén — nagy sebességgel hajtott be egy éles útkanyarban. A nagy sebesség miatt nem tudta követni az útkanyar ívét, egyensúlyát veszítve az útmenti árokba rohant a motorral. Szerencsére sem ő, sem utasa nem sérült meg, de a motoroskerékparban több száz forintnyi kár keletkezett. A rendőrségi vizsgálat tart.

A VEZETŐFÜLKE MENTETTE MEG

Hajdúdorogról Tokaj felé hajtott a Kismacsi Gépjármű Állomás vezetőfülkével felszerelt vontatójával Kerékgyártó Sándor Debrecen, Bellegelő 583. szám alatti lakos. Útközben a vezetőfülkében elhelyezett benzines kanna felborult. Kerékgyártó Sándor menet közben akarta felállítani a kanna, ami a vezetőfülkét elvonta a figyelmét. Így a vontató az úttest jobb oldalán levő három méter mély árokba ment és ott felborult. A baleset következtében a vontató-

vezető könnyebb sérüléseket szenvedett. A vontatóban több ezer forintos kár keletkezett. A rendőrségi vizsgálat tart.

BALESETET OKOZTAK A MEGRIADT LOVAK

A félnék lovakra nagyon kell ügyelni a közúti forgalomban. Újletán például a Kossuth utca 52. számú ház előtt állt Mátyás János kétlovas szekere. Egy vontató közeledett az álló szekér felé. A lovak megriadtak a vontatótól, hátra ugrottak s a szekeret az útmenti árokba borították. A szekeren ülő Mátyás János nem esett el és könnyű sérüléseket szenvedett. A megriadt lovak ezután kirántották a szekeret az árokba s vágójában megindultak az utcán, majd befordultak a Debreceni utcába elűtötték az úttest bal oldalán gyalogosan haladó Piros István Újletán, Monty ezredes utca 16. szám alatti lakost, aki szintén könnyű sérüléseket szenvedett. A rendőrségi vizsgálat tart.

VÉGLEGES HELYÖKRE KERÜLNEK A VILLAMOSSÍNER ÉJSZAKAI MUNKA ZUHOGÓ ESŐBEN 800 KÖBMÉTER TALAJCSERE A VÁROSI TANÁCSHÁZA ELŐTT

Séta az épülő debreceni Vörös Hadsereg útján

Debrecenben az érdeklődés középpontjában áll a Vörös Hadsereg útja végleges rendezése. Naponta száz és száz ember megy el vagy áll meg a nagyarányú építkezés mellett. Naponta száz és száz vélemény hangzik el az alkalmi szakértők szájából, akik között vannak valóban szakemberek, vannak laikus bírálók. A vélemények megoszlanak. Melyek a leggyakrabban elhangzó kérdések, kételkedő vélemények? Miért nem a régi hurokvá-

tály és Késes utcák torkolatánál később felépítésre kerülő tíz emeletesnél magasabb ház. A végleges villamospálya nem csatlakozik a jelenlegi hurokvágány vonalához. Idén ideiglenes jelleggel kötik be az L számú villamosjáratot a hurokvágányba, a forgalom zavartalan lesz. E munka elvégzésére akkor kerülhet sor, ha a Kossuth és Széchenyi utcák kereszteződésében az új úttest és villamospálya rész átadják a közúti forgalomnak és a 4. szá-

elazott talajt ki kellett cserélni. Ezt az előre nem várt akadályoztatást az építkezés dolgozóinak fokozott munkalendülettel már pótolták is. A gumireszelékes bitumenköntést például éjjel-nappal végzik, sőt most már szombaton és vasárnap is. Előfordult, hogy zuhogó esőben dolgoztak éjszaka a munkások, de egy percre sem hagyták abba a munkát.

Október elejére már az utolsó szakasz építésére kerül sor: a Csapó utca és a Vörös Hadsereg útja 4. számú ház előtti

Az út- és villamosvasút-pálya építésének földmunkáit már a MÁV Igazgatóság épülete előtt végzik. Sok munkával jár az út alatt átvezető közmű-vezetékek lesüllyesztése

gány irányába építették meg az új villamospálya Erzsébet utca sarkánál levő részét? Az új, a közvilágítás és a villamos felső vezetékét tartó oszlopok elhelyezése miatt fel kell-e bontani a már kész úttestet? Miért alacsonyabb a villamospálya a Kossuth és Széchenyi utcák torkolatánál, mint a két utca burkolatának szintje? Ez év végén már végleges helyükön, az úttest közepén járnak-e a villamosok?

A minap ugyanezeket a kérdéseket tettem fel Harsányi Lászlónak, az EM Közmű- és Műépítő Vállalat főépítész-vezetőjének és Beke Sándornak, ugyane vállalat építész-vezetőjének, akik a debreceni Vörös Hadsereg útján folyó út- és villamospályaépítés vezetői. Majd végigmertünk az építkezésen. Az általuk elmondottak és az építkezésen látottak alapján hívom egy újabb sétára az olvasókat, végig a Vörös Hadsereg útján.

Induljunk el a Petőfi térről, az Erzsébet utca sarkától. A Nagyvillamos előtti villamos-hurokvágányt a jövő évben átépítik, az egész keleti irányba tolódik el. Ugyanis helyet kell biztosítani az Ispó-

mú főútvonal városi átkelési szakasza ismét régi nyomvonalán haladhat. Ekkor zárhatják le az Erzsébet utca torkolatát, s építhetik meg a hurokvágányhoz a csatlakozó villamospálya-részt. Ezért az aszfaltozást a Kossuth és Széchenyi utcák torkolatánál kezdik.

A Béke útja torkolatánál készült már a villamos csatlakozó sínpar betonja, sőt szerelik a síneket is. Készen van a megyei tanács háza előtti villamosmegálló járdaszigetének nagyobb része.

Az új úttest és a villamospálya a Kistemplomig állandóan emelkedett, onnan azonban vízszintesen fut a MÁV Igazgatóság előtti szakaszig, majd lejt a Kálvin tér felé. A vízszintes folytatás miatt a Kossuth és Széchenyi utcák torkolatánál alacsonyabbra kerül a két utca burkolatának szintje. Emiatt a Kossuth utca felől az útorkolatától enyhén lejtősen csatlakozik be az utca burkolata. A Széchenyi utca torkolatánál pedig mintegy tíz méteres szakaszon emelkedik a Széchenyi utcai emelkedő burkolat.

A munkákat lassította, hogy a városi tanács háza előtt mintegy 800 köbméternyi, erősen

részen készült el a földmunka, a betonozás. Sietnek az építők, hogy még a rossz idő beállta előtt végezzék a betonozásal.

Az új úttest és villamospálya építése miatt az Alföldi palota előtti szovjet emlékművet nem kell áthelyezni. Az úttest széle 3 méterre halad el az emlékmű talapzata előtt. Jövőre itt kezdik meg először a parkosítást: színes műköbberakású, virágágyásokkal díszített, a régivel keskenyebb, de díszesebb téglalap alakú park övezi majd az emlékművet.

Még ez évben elkészül az OTP bejárata és a Bajcsy-Zsilinszky utca torkolata között egy távfűtési alagút, amely később az Aranybika fűtést szolgálja. Megkezdte a Debreceni Építőipari Vállalat egy földbe süllyesztett W. C. építést a Csapó utca és Vörös Hadsereg útja sarkán. E munkákat úgy igyekeznek megszervezni, hogy ne zavarja az utépítési munkát.

Idén a Vörös Hadsereg útja 4. számú ház előtti részén épül meg a végleges úttest és villamospálya. Onnan a villamosínteket bekötik a Kálvin tér felé vezető jelenlegi villamospályába. Idén december elején a villamosok már végleges helyükön, a Vörös Hadsereg útja közepén járnak.

Elmondották az építkezés vezetői azt is, hogy az új oszlopok elhelyezése miatt nem kell az úttestet felbontani. Az új oszlopok ugyanis a járda és az úttest közé kerülnek. Arról is tájékoztattak, hogy jól halad a postakábel, a gázvezetékek fektetése, az út alatt átvezető közművezetékek lesüllyesztése. Készíti a Fővárosi Villamosvasút szerelőrszke a villamosok felső munkavezetékét. Az egyenáramú tápkábel korszakosított: az eddigi légvezeték helyett földkábel lesz a Vörös Hadsereg útján.

S néhány érdekes adat az elvégzett munkákról: eddig közel 8300 köbméter földet mozgattak meg az út, a villamospálya és a közművek átépítése során, százezer kockakövet szállítottak el a Vörös Hadsereg útjáról, összesen 3800 köbméter betont építettek be.

Nyalka Tibor

HAJDÚ-BIHARI

NAPLO

A Magyar Szocialista Munkáspárt Hajdú-Bihar megyei Bizottságának lapja. Szerkesztő a szerkesztő bizottság Főszerkesztő: Pallás Imre Szerkesztőség: Debrecen. Tűzfalusi tér 10. Telefon: 21-40. Kiadja a Hajdú megyei Lapkiadó Vállalat Debrecen. Tűzfalusi tér 10. Felelős kiadó: Balogh Endréné. Telefon: 30-01. Terjesztő a Magyar Posta. Előfizetési díj egy hónapra 13 forint. Előfizethető a helyi postahivataloknál és kézbesítőkknél. Index: 29 027. Szabad-ság Lapnyomda, Debrecen. Felelős vezető: Reményi Sándor.